БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 37 (5328).

13 Февраль, 1984 й.

ДУШАНБА.

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган.

Баҳоси 3 тийин.

ЮРИЙ ВЛАДИМИРОВИЧ АНДРОПОВ КОММУНИСТЛАРНИНГ, БАРЧА СОВЕТ КИШИЛАРИНИНГ ХОТИРАСИДА МАРКС-ЭНГЕЛЬС- ЛЕНИН ТАЪЛИМОТИГА АСТОЙДИЛ САДОҚАТЛИ, ПРИНЦИПИАЛ ВА КАМТАРИН, МЕҲНАТ АҲЛИГА МЕҲРИБОН, УЛАРНИНГ ТАЛАБ ВА ЭҲТИЁЖЛАРИГА СЕЗГИР, ҲАММА НАРСАНИ СОЦИАЛИСТИК ВАТАН МАНФААТЛАРИГА БЎЙСУНДИРИШГА МАҲОРАТЛИ ИНСОН БЎЛИБ АБАДИЙ САҚЛАНИБ ҚОЛАДИ.

(КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Советининг Коммунистик партияга, совет халқига Мурожаатидан).

Юрий Владимирович АНДРОПОВ

МОСКВА Ю. В. АНДРОПОВ БИЛАН ВИДОЛАШМОҚДА

Москва чуқур мотамда. Майдонларда ва кўчаларда мотам лентали қизил байроқлар қуйи эгилган. Москваликлар Юрий Владимирович Андропов билан видолашмоқдалар.

12 февраль куни эрта тонгдан пойтахтнинг ҳамма районларидан чиққан кишиларнинг кети узилмас колонналари марҳумнинг жасади солинган тобут қўйилган Союзлар уйининг Колонна залига кела бошлади.

Завод ва фабрикаларнинг ишчи ва хизматчилари, муассасалар ҳамда илмий-тадқиқот институтларининг ходимлари, фан ва маданият арбоблари, ҳарбий хизматчилар, дала ва фермаларнинг меҳнатчилари, ўқувчи ёшлар чуқур қайғу билан ўтмоқдалар. Улар партия билан халқнинг бирлигини янада мустаҳкамлашга, ривожланган социализм жамиятини такомиллаштиришга, халқ фаровонлигини оширишга, Ватанимизнинг иқтисодий ва мудофаа қудратини мустаҳкамлашга катта ҳисса қўшган инсонга чуқур ҳурмат бажо этадилар.

Шу куни Красная Пресня районининг меҳнаткашлари Колонна залидан биринчи бўлиб ўтадилар. Бу район ўзининг революцион ва меҳнат анъаналари билан шуҳрат қозонган. Красная Пресня Ленин типидаги раҳбар, оташин ватанпарвар, тинчлик ва коммунизм учун толмас курашчи инсон хотирасини эъзозлайди.

— Қайғу-аламимизни ифодалаш учун сўз топиш қийин, — дейди «Трехгорная мануфактура» комбинатининг ремонтчи слесари Г. П. Козлов. — Юрий Владимирович Андроповнинг ҳаёти — партия ва халқ манфаатларига, улуғ Ленин ишига садоқат билан хизмат қилиш намунасидир. Партиянинг иродаси билан Ю. В. Андропов меҳнат қилган ҳамма лавозимларда у ўзининг бутун кучи, билимини, жуда катта ҳаётий тажрибасини партия сиёсатини амалга оширишга, Ленин ғояларининг тантанаси учун курашга бағишлади. Биз КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Советининг Коммунистик партияга, совет халқига Мурожаатини якдиллик билан қўллаб-қувватлаймиз. Бу ҳужжатда бизнинг фикри-зикримиз ва орзу-умидларимиз ифодаланган. Партия билан халқнинг бирлиги куч-қудратимизнинг манбаи бўлиб келди, ҳозир ҳам шундай ва келажакда ҳам шундай бўлиб қолади.

... Тобут қўйилган супача ёнида, Колонна залининг деворлари остида, Союзлар уйининг фойесида юзлаб гулчамбарлар турибди. Улар орасида Ставрополь ўлкаси, Шимолий Осетия АССР, Карелия АССР, Ярославль области коммунистлари ва меҳнаткашлари номидан келтирилган гулчамбарлар бор. Юрий Владимирович Андроповнинг илк ҳаёт йўли шу жойлар билан боғлиқ бўлганлиги учун бу жойлардаги коммунистлар билан меҳнаткашлар уни яхши биладилар.

Одамлар оқимининг кети кўринмайди. Колонна залига турли авлод ва тақдир кишилари, турли хил касб намояндалари бирин-кетин кириб келадилар. Юрий Владимирович Андроповнинг хотираси уларнинг ҳар бири учун азиздир.

— Ю. В. Андропов ўзининг бутун умрини совет халқига, улуғ коммунизм ишига тўла-тўкис бағишлади, — дейди Лихачев номидаги заводнинг цех бошлиғи Н. И. Биков. — Барча совет кишилари каби москваликлар ҳам партиянинг КПСС XXVI съезди ва КПСС Марказий Комитети кейинги Пленумлари қарорларини изчиллик билан амалга оширишга қаратилган қатъий йўлини Юрий Владимировичнинг тинимсиз фаолияти билан боғлиқ деб биладилар. У халқ манфаатларини жуда яхши билар ва тушунар эди. Бизнинг севикли Ватан равнақи йўлидаги фидокорона меҳнатимиз Ю. В. Андропов хотирасини энг яхши тарзда эслаш бўлади.

— Ю. В. Андропов совет фанини ривожлантиришга доимо эътибор бериб келди, — деди СССР Давлат стандарти Бутуниттифоқ стандартлаштириш илмий-тадқиқот институтининг ходими, биология фанлари кандидати В. С. Лекарев. — У партия билан Совет давлатининг етук социализмни такомиллаштириш, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш йўлини ишлаб чиқишда буюк роль ўйнади.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони композитор Т. Н. Хренников ўз фикрларини ўртоқлашади.

— Энди Юрий Владимирович орамиздан кетган бир пайтда, — деди у, — у қисқа вақт ичида мамлакат учун, халқ учун нақадар кўп иш қилишга улгурганини, айниқса равшан ҳис этасан, киши. Интизомни мустаҳкамлаш йўли меҳнаткашларнинг манфаатлари ва эҳтиёжлари тўғрисидаги ғамхўрлик билан бирга қўшиб олиб борилди. Биз, санъат арбоблари Юрий Владимировичнинг бизга, бизнинг ишимизга катта эътибор берганини ҳамиша сезиб турдик. Бизнинг вазифамиз бундан буён ҳам коммунизм бинокори бўлмиш совет кишисини мадҳ этувчи асарлар яратишдан иборат.

...Мотам куйлари таралади. Фахрий қоровул ҳар уч минутда алмашиниб туради. СССР Олий Советининг депутатлари, иттифоқдош республикалар Олий Советларининг депутатлари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари, ишлаб чиқариш илғорлари, космонавтлар, партия, совет ва жамоат ташкилотларининг вакиллари тобут ёнидаги вахтада турадилар.

Ю. В. Андропов КПСС билан Совет давлати ташқи сиёсатининг изчил тинчликсевар йўлини рўёбга чиқаришга кўп куч сарфлади.

— Тинчлик — улуғвор режаларимизни бажариш учун энг асосий шартдир, — дейди геолог Г. М. Хабалов. — Юрий Владимирович Андропов ўз Баёнотларида ва бошқа чиқишларида партиянинг ялпи тинчликни ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлашга қаратилган энг муҳим амалий ташаббусларини баён этди ва шу ташаббусларни актив ҳимоя қилди.

Москва области дала ва фермаларининг меҳнатчилари залга кириб келадилар. Улар орасида механизаторлар, сут соғувчилар, чорвадорлар, деҳқонлар — СССРнинг Озиқ-овқат программасини бевосита амалга ошираётган кишилар бор. Ю. В. Андропов шу программани рўёбга чиқариш учун кўп иш қилди.

Совет Қуролли Кучларининг жангчилари мотамона сукут сақлаб ўтадилар. Колонналарда солдатлар, учувчилар, денгизчилар, билим юртларининг курсантлари, академияларнинг тингловчилари ва муаллимлари бор.

— Ю. В. Андропов СССР Мудофаа Кенгашига бошчилик қилар экан, — дейди М. В. Фрунзе номидаги ҳарбий академиянинг катта муаллими полковник Е. П. Миленин, — СССР Қуролли Кучларини ривожлантириш ҳақида доимо ғамхўрлик қилди. Биз ваъда бериб айтамизки, совет жангчилари Ватанимизнинг мудофаа қудратини ҳамиша лозим бўлган даражада сақлаб турадилар.

Москва ва Бутун Русь патриархи Пимен ва рус православие черкови олий руҳонийларининг бошқа намояндалари Ю. В. Андроповнинг порлоқ хотирасига ҳурмат бажо этдилар.

Партия Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиумига, СССР Министрлар Советига, оммавий ахборот воситаларининг редакцияларига шу кунларда келаётган кўпдан-кўп телеграмма ва хатларда совет кишилари чуқур қайғу изҳор этиш билан бирга Ватаннинг ютуқларини фидокорона меҳнат билан кўпайтиришларини билдирмоқдалар.

«Мамлакатимиз улуғ фарзандининг ҳаёти ва фаолияти мен, ишлаб чиқариш илғори учун партия, халқ ишига садоқат билан хизмат қилиш намунаси бўлди, — деб ёзади Магадан областидан Октябрь Революцияси ордени кавалери Надежда Еттнеут. — Барча совет кишилари каби мен ҳам мамлакатимизнинг иқтисодий ва мудофаа қудратини янада мустаҳкамлаш учун куч-қувватимни аямайман, бутун билимим ва тажрибамни партия билан ҳукуматнинг қарорларини турмушга татбиқ этиш учун, планлар ва социалистик мажбуриятларни бажариш учун сарфлайман».

Одессалик Даниленколар оиласи шундай телеграмма йўллаган: «Улуғ ленинчи Юрий Владимирович Андроповнинг вафот этганини эшитиб бутун оиламиз астойдил қайғурди. Барча совет халқи каби биз ҳам бутун Ер юзида тинчлик учун курашган инсоннинг порлоқ сиймосини дилимизда сақлаймиз».

...Москванинг меҳнат аҳли Юрий Владимирович Андропов билан ярим тунгача видолашди. Коммунистик партия, давлатимиз, ҳар бир совет кишиси мотам тутмоқда. Шу қайғули кунларда Совет Иттифоқи коммунистлари, барча меҳнаткашлари партиянинг ленинчи Марказий Комитети, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси теварагида янада маҳкамроқ жипслашмоқдалар. Коммунистик партия билан совет халқининг бузилмас бирлиги — жамиятимиз кучи ва қудратининг манбаидир.

(ТАСС).

Москва Юрий Владимирович Андропов билан видолашмоқда.

В. ЕГОРОВ ва В. МАСТЮКОВ телефотоси. (ТАСС—ЎзТАГ).

ХАЛҚҚА БАҒИШЛАНГАН ҲАЁТ

Коммунистик партия билан совет халқи оғир жудоликка учради. КПСС ва Совет давлатининг, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг атоқли арбоби Юрий Владимирович Андропов вафот этди. Мамлакатнинг ҳамма томонларида ўтказилаётган мотам митингларида меҳнаткашлар социалистик Ватаннинг оташин ватанпарвари, тинчлик ва коммунизм учун толмас курашчи хотирасини чуқур ҳурмат билан эъзозламоқдалар.

Митингларнинг қатнашчилари барча совет кишилари ленинчи Коммунистик партия теварагида ўз сафларини яна ҳам маҳкамроқ жипслаштиришларини, ўзларининг синфий онглилигини ва уюшқоқлигини, юксак коллективчилик фазилатларини янги куч билан намоён этишларини, улуғ социалистик Ватаннинг янада равнақ топишини фидокорона меҳнат билан таъминлашларини билдирмоқдалар.

Серго Орджоникидзе номли Москва «Станоксозлик заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси. Бош корхонанинг 17-йиғув цехи мотам либосида. Машҳур ишчилар коллективининг вакиллари шу цехга йиғилдилар.

СССР Давлат мукофоти лауреати токарь Е. Копьевга сўз берилади.

— Ленин партияси билан Совет давлатининг атоқли арбоби, тинчлик ва коммунизм учун толмас курашчи Юрий Владимирович Андроповнинг юраги уришдан тўхтаганлигини англаш оғир, — дейди у. — У ўз ҳаёти ва фаолиятини ишчилар синфи, бутун халқ манфаатларига садоқат билан хизмат қилишга батамом бағишлади. Мана шундай тўла фидокорликда, Ленин ишига, коммунизм идеалларига чексиз содиқликда унинг орзуни конкрет амалий вазифаларни ҳал этиш билан қўшиб олиб бора олган Ленин мактаби раҳбарига хос фазилатлари ёрқин намоён бўлди.

Пойтахт станоксозлари Ю. В. Андропов билан бултур январь ойида заводда бўлиб ўтган учрашувларини яхши эслайдилар, деди нотиқ. Партия ва давлат раҳбари завод асосий цехларининг иши ва маҳсулоти билан танишди, ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчилар билан суҳбатлашди. Ана шу суҳбатлар чоғида ва меҳнаткашларнинг вакиллари билан ўтказилган якунловчи учрашувда корхонани ишлаб чиқариш ва социал жиҳатдан янада ривожлантириш масалалари, партия ташкилоти билан барча меҳнаткашлар олдида турган вазифалар муҳокама қилинди.

Заводдагилар Ю. В. Андроповнинг ана шу суҳбатлар вақтида берган конкрет маслаҳатлари ва тавсияларини ҳаракат учун қўлланма, деб қабул қилдилар. Коллектив берган ваъдасига шараф билан амал қилмоқда: у беш йиллик учинчи йили топшириғини муддатидан илгари адо этди, шу йил учун муқобил план қабул қилди. Мазкур планда меҳнат унумдорлигини пландан ташқари 1,6 процент оширишга ва маҳсулот таннархини қўшимча равишда 0,75 процент арзонлаштиришга эришиш кўзда тутилган. Станоксозлар ишлаб чиқаришни тобора кўпроқ интенсивлаш, бошқарувни такомиллаштириш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш йўлларини сабот билан изламоқдалар.

Мана шу умумхалқ мусибати кунларида, деб таъкидлашди шлифовкачилар бригадири, СССР Давлат мукофоти лауреати В. Степина, 11-цех катта мастери В. Емельянов, 17-йиғув цехининг бошлиғи К. Мешчанкин, совет кишилари Коммунистик партия теварагида яна ҳам маҳкамроқ жипслашмоқдалар. Фидокорона меҳнат билан Ватаннинг иқтисодий ва мудофаа қудратини мустаҳкамлашни ўзларининг энг муҳим бурчи деб ҳисобламоқдалар.

Москвадаги «Серп и Молот» металлургия заводи навли прокат цехининг қизил бурчагида Ю. В, Андроповнинг мотам ҳошиясидаги портрети, унинг олдида эса янги очилган гуллар турибди. Корхона турли бўлинмаларининг вакиллари Ленин партияси билан Совет давлати атоқли арбобининг хотирасини ҳурмат билан эсга олиш учун бу ерга келдилар.

—Москва меҳнаткашлари оғир жудоликдан бутун совет халқи билан бирга мотам тутмоқдалар, — деди навли прокат цехининг вальцовкачиси III ва II даража Шуҳрат орденларининг кавалери А. Малишев. — Ҳаёти ва фидокорона меҳнати коммунистик ғоялар тантанаси учун курашга бағишланган инсон энди орамизда йўқлигини англаш аламлидир. Биз, ишчилар, Юрий Владимирович Андроповга самимий меҳр-муҳаббат ва ҳурматимизни изҳор этиб келдик. Коммунист ҳаётдан кўз юмди. Аммо у ўзини батамом бағишлаган иш давом эттирилмоқда. Барча совет кишилари КПССнинг ленинча йўлини якдиллик билан қўллаб-қувватлаётганликларини билдирмоқдалар. Мана шу қайғули кунларда ҳам биз жонажон партия теварагига яна ҳам маҳкамроқ жипслашамиз, собитқадам меҳнат билан халқ хўжалик планлари ва социалистик мажбуриятлар бажарилишини, улуғ Ватаннинг янада равнақ топишини таъминлаймиз.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони мастер Б. Чуканов, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони пўлат қуювчи В. Клюев ва бошқа нотиқлар таъкидлаб ўтишганидек, ўзларининг революцион, жанговар ва меҳнат анъаналарига содиқ бўлган Москва металлурглари партиянинг меҳнат унумдорлигини ўстириш, маҳсулот сифатини яхшилаш, уюшқоқлик ва интизомни мустаҳкамлаш борасидаги топшириқларини амалга ошириш учун бутун кучларини сарфлайдилар.

Ленинград шаҳри ва областининг меҳнаткашлари КПСС билан Совет давлатининг атоқли арбоби, социалистик Ватаннинг оташин ватанпарвари Ю. В. Андропов вафот этганлиги сабабли барча совет кишилари билан бирга ғоят қайғурмоқдалар.

— Юрий Владимирович совет кишиларининг бахт-саодати ва фаровонлиги йўлидаги самарали фаолияти билан, тинчлик учун, термоядро уруши хавфини тугатиш учун олиб борган тинимсиз кураши билан халқнинг ғоят чуқур иззат-ҳурмати ва меҳр-муҳаббатига сазовор бўлди, — деди «Киров заводи» бирлашмаси меҳнаткашлари митингида йиғувчи слесарлар бригадири Социалистик Меҳнат Қаҳрамони И. Захаров. — Юрий Владимировичнинг Ватанни янада равнақ топтириш тўғрисидаги ғамхўрлик билан тўлиб-тошган ўй-фикрлари ва ишлари биз, ишчиларга тушунарли ва яқин эди. КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Советининг Коммунистик партияга, совет халқига Мурожаатига жавобан уюшқоқлик ва тартибни мустаҳкамлаймиз, яна ҳам самаралироқ ишлаймиз, бутун кучимиз, тажрибамиз, билим ва маҳоратимизни КПСС XXVI съездининг тарихий қарорларини амалга оширишга бағишлаймиз.

Митингда сўзга чиққан корхона бош инженерининг ўринбосари А. Ченцов, комсомол комитети секретарининг ўринбосари А. Котова, бирлашма бош директори Б. Муранов Юрий Владимирович Андропов меҳнат аҳлининг эҳтиёжларини яхши билган принципиал ва камтар инсон сифатида коммунистлар, барча совет кишиларининг хотирасида ҳамиша сақланиб қолажаги тўғрисида гапирдилар. «Киров заводи» бирлашмасининг коллективи, деб таъкидланди нутқларда, шу йил ва беш йиллик топшириқларини бажариш учун, Юрий Владимирович Андропов ҳаётини бағишлаган ва курашган буюк мақсадларни амалга ошириш учун сабот билан курашаверади.

(Давоми иккинчи бетда).

ҲАМИША ПАРТИЯ БИЛАН БИРГА

Ўзбекистон шаҳар ва қишлоқлари чуқур қайғуда. Оғир жудолик — Коммунистик партия билан Совет давлатининг атоқли арбоби, социалистик Ватаннинг оташин ватанпарвари, тинчлик ва коммунизм учун толмас курашчи Юрий Владимирович Андроповнинг вафоти муносабати билан республикада мотам митинглари давом этмоқда.

Республика саноат корхоналари ва қурилишларининг, ташкилотлари ва муассасаларининг меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг Коммунистик партияга, совет халқига Мурожаатига жавобан КПСС Марказий Комитети, унинг Сиёсий бюроси теварагида яна ҳам маҳкамроқ жипслашишга азму қарор берганликларини изҳор этмоқдалар. Улар партия раҳбарлигида унинг ленинча йўлига, КПСС XXVI съезди, партия Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари белгилаган йўлга муттасил амал қилишга тайёр эканликларини билдирмоқдалар.

* * *

Станоклар узра мотам байроқлари қуйи эгилган, Юрий Владимирович Андроповнинг портрети қора лента билан ўраб қўйилган. «Ташкенткабель» заводи каротаж кабеллар цехининг жуда катта корпуси одамлар билан лиқ тўлган — заводнинг барча ишчилари бу ерга митингга келишган.

— Мамлакатимиз, бутун совет халқи қайғули кунларни бошдан кечирмоқда — КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Юрий Владимирович Андропов ҳаётдан кўз юмди,— деди митингда сўзга чиққан ишчи Ю. Сиваченко. — Унинг бутун ҳаёти — Ватанга, Ленин ишига, партия ишига астойдил хизмат қилиш намунасидир. Юрий Владимирович Маркс — Энгельс — Ленин таълимотига чексиз содиқ, принципиал ва камтар, меҳнат аҳлига яқин, уларнинг эҳтиёжлари ва ташвишларига сезгир инсон сифатида коммунистларнинг, барча кишиларнинг хотирасида ҳамиша сақланиб қолади.

Бригадир С. Муҳамадхўжаев, цех бошлиғи Л. Дергачев, митингнинг бошқа қатнашчилари Ю. В. Андропов КПСС Марказий Комитетига бошчилик қилган вақтида партия XXVI съезд йўлига амал қилиб, мамлакат иқтисодий ва социал тараққиётининг барча йўналишларида дадил олға силжишини таъминлаганлиги тўғрисида гапирдилар.

«Ташкенткабель» коммунистлари, барча ишчилари КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Советининг Коммунистик партияга, совет халқига Мурожаатига жавобан КПСС, унинг ленинчи Марказий Комитети теварагида ўз сафларини янада маҳкамроқ жипслаштиришга, шу йилги ва умуман беш йилликнинг план топшириқлари ҳамда мажбуриятлари сўзсиз бажарилишини таъминлашга, зарбдор меҳнат билан Ватан қудратини мустаҳкамлашга азму қарор берганликларини якдиллик билан изҳор этдилар.

* * *

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги номли Тошкент тикувчилик бирлашмасида бўлиб ўтган мотам митингида бош фабриканинг юзлаб ишчилари, инженерлари, мастерлари, ҳамма бўлимларнинг вакиллари иштирок этдилар.

— Юрий Владимирович Андропов ўзининг бутун кучи ва билимини, жуда катта ҳаёт тажрибасини коммунизм ғояларининг тантанаси учун, бинобарин эса халқлар фаровонлиги, бутун инсониятнинг бахт-саодати учун курашга бағишлади, — деди мастер З. Сулаймонова, — Шу боисдан ҳам бу атоқли раҳбарнинг, тинчлик учун матонатли курашчининг вафоти миллион-миллион кишилар учун оғир жудолик бўлди.

(Давоми иккинчи бетда).

ВЕТЕРАН СЎЗИ

Ўрток Ю. В. Андропов энди орамизда йўқлигига ишониш қийин. Коммунистик партиянинг содиқ фарзанди, Совет давлати доно раҳбарчининг юраги уришдан тўхтади. Бутун ҳаёти сўнгги дамларигача Ватан қудратини мустаҳкамлаш ва уни равнақ топтириш учун, ўз халқининг бахт-саодати учун, бутун дунёда тинчлик учун курашишга бағишланган инсон орамиздан кетганлигини англаш аламлидир.

Биз, партия ветеранлари, Юрий Владимировичнинг бевақт вафотидан айниқса қаттиқ қайғурмоқдамиз. Ахир у кекса ленинчи коммунистларга нисбатан чинакам оталарча ғамхўрлик ва эътибор билан муносабатда бўлганлиги, уларнинг фикри ва маслаҳатига сезгирлик билан қулоқ солганлиги ҳаммага маълум. Ветеранлар кўп жиҳатдан Юрий Владимирович туфайли хўжалик ва маданий қурилиш вазифаларини ҳал этишда, совет кишиларининг ёш авлодини тарбиялашда яна ҳам активроқ иштирок эта бошладилар. Зотан биз Ю. В. Андроповнинг даъватига амал қилиб, ўз тажрибамизни бундан буён ҳам ёшларга ўргатаверамиз.

Биз чуқур мотам тутиб, Юрий Владимирович билан видолашмоқдамиз. Аммо унинг тўғрисидаги эзгу хотира қалбимизда ҳамиша сақланиб қолади.

Р. УСМОНОВ,
1919 йилдан КПСС аъзоси.

Юрий Владимирович АНДРОПОВ

Союзлар уйининг Колонна залида. ТАСС—ЎзТАГ телефотоси.

ҲАМИША ПАРТИЯ БИЛАН БИРГА

(Боши биринчи бетда).

Бригадир Л. Турдиева минбарга чиқади.

— Партиямиз Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, Совет ҳукумати халқни онглилик ва уюшқоқликни, юксак коллективчилик фазилатини янги куч билан намойиш қилишга даъват этмоқдалар, — дейди у. — Дунёдаги вазият мураккаб, бизнинг ишларимиз кўп. Ўртоқ Ю. В. Андропов қилганидек, Ленин партияси таълим бераётганидек, ҳамма нарсани социалистик Ватан манфаатларига бўйсундириш керак. Ҳозир ҳар биримиздан шу нарса талаб этилмоқда. Ҳозирги қайғули дамларда ҳар бир ишчи сўз бериб айтадики, КПСС XXVI съезди белгилаган барча режалар, халқнинг фаровонлигини ошириш, Ер юзида тинчликни мустаҳкамлаш учун зарур бўлган барча ишлар совет кишиларининг меҳнати ва иродаси билан бажарилади.

* * *

Тошкент тепловоз депосининг меҳнатчилари КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Ю. В. Андроповнинг хотирасини бир дақиқа сукут сақлаб ҳурматладилар.

Бу ерда мотам митинги бўлди.

— Юрий Владимирович Андроповнинг вафоти ҳақидаги қайғули хабар қалбларимизни зирқиратиб юборди, — деди партия ташкилотининг секретари Э. Погребняк. — Биз қалби дарё инсондан, ўзининг бутун кучини халққа хизмат қилишга, коммунизм қурилиши ишига бағишлаган партиямиз ва давлатимиз атоқли арбобидан жудо бўлдик. Биз бутун мамлакатда темир йўл транспорти ишини яхшилаш унинг фаолияти билан боғланганлигини биламиз.

Митингда сўзга чиққан нотиқлар Юрий Владимирович Андропов шахсан камтар, ўзига ва бошқаларга нисбатан зўр талабчан, одамларнинг эҳтиёжларига сезгир ва меҳрибонлиги туфайли ҳамманинг чуқур ҳурматига сазовор бўлганлигини таъкидладилар. Жонажон Ватан бахт-саодати йўлидаги зарбдор меҳнатимиз унга яхши ёдгорлик бўлади. Бутун совет халқи сингари депо меҳнатчилари ҳам КПСС билан Совет ҳукуматининг тинчликсевар йўлини бутун чоралар билан қўллаб-қувватлаяжакларини, ўн биринчи беш йиллик планларини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақани янада кенг авж олдириб юборажакларини бутун коллектив номидан айтдилар. (ЎзТАГ).

ХАЛҚҚА БАҒИШЛАНГАН ҲАЁТ

(Боши биринчи бетда).

«Пластполимер», «Ленинград металлургия заводи» бирлашмаларида, А. А. Жданов номли университетда, «Пашский» совхозида, бошқа коллективларда ҳам кўп кишилик митинглар бўлиб ўтди.

Ю. В. Андроповнинг вафоти Карелия меҳнаткашларини ғоят чуқур қайғуга солди. Петрозаводск ТЭЦида бўлиб ўтган мотам митингида смена бошлиғи И. Басов, катта машинист А. Савин, Октябрь район партия комитетининг секретари Ю. Пономарев, машинист С. Крикунов ҳозирги замоннинг атоқли сиёсат ва давлат арбоби, Ленин типидаги раҳбар, партия билан халқнинг содиқ фарзанди ҳаётдан кўз юмганлигини айтдилар.

Сўзга чиққан кишилар Юрий Владимирович Улуғ Ватан уруши йилларида биргаликда олиб борилган жанговар ишлар орқали ҳамда халқ хўжалигини тиклаш давридаги меҳнат фронтида шимолликларга яхши маълум бўлганлигини қайд этиб ўтдилар. Мамлакат Шимоли-Ғарбида партизан ҳаракатининг раҳбарларидан бири бўлган Юрий Владимирович суронли синов йилларида зўр ташкилотчилик қобилиятини, мардлик ва матонатни, душманлар устидан ғалабага бўлган қатъий иродани намойиш қилди.

Юрий Владимировичга ҳамиша шахсий камтарлик ҳамда ўзига ва бошқаларга нисбатан юксак талабчанлик, одамларнинг эҳтиёж ва талабларига эътибор ва сезгирлик билан муносабатда бўлиш фазилатлари хос бўлиб, уни халқнинг меҳр-муҳаббати ва ҳурматига сазовор этди.

Карелия меҳнаткашлари коммунистлар ленинчи партияси теварагига яна ҳам маҳкамроқ жипслашадилар, фидокорона меҳнатлари билан Ватан қудратини мустаҳкамлайдилар, дейишди «Карелстройтранс» бирлашмаси, Кондопож ва Сегежа целлюлоза-қоғоз комбинатларининг коллективларида, автоном республиканинг бошқа кўпгина корхоналарида бўлиб ўтган митингларнинг қатнашчилари.

— Совет кишилари одамлар тинчлиги ва бахт-саодати йўлидаги толмас курашчи Юрий Владимирович Андроповни, унинг бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлашга, ядро ҳалокатининг олдини олишга қаратилган фаолиятини ҳамиша ёдда тутадилар, — деди Владивосток денгиз савдо порти партия комитетининг аъзоси Т. Гук. — Бизнинг Ватан бахт-саодати йўлидаги зарбдор меҳнатимиз Юрий Владимирович тўғрисидаги энг яхши хотира бўлади.

Докер-механизаторлар комсомол-ёшлар бригадасининг комсорги К. Мартьянов, уруш ва меҳнат ветерани Б. Гервазюк ва бошқалар жонажон партияга, унинг ленинчи Марказий Комитетига бузилмас садоқат тўғрисида, Совет давлати тинчликсевар ташқи сиёсий йўлини қизғин қўллаб-қувватлаётганликлари ҳақида гапирдилар.

Приморьенинг сузувчи балиқ заводларида, корхоналари, ўқув юртларида ҳам мотам митинглари бўлиб ўтди.

Смоленск областидаги «Дугино» наслчилик заводининг ходимлари КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Ю. В. Андропов хотирасини бир дақиқа сукут сақлаб ҳурмат билан эсга олдилар. Бу ерда мотам митинги бўлиб ўтди.

— Партия ва халқимиз катта жудоликка учради — Коммунистик партия ва Совет давлатининг атоқли арбоби, коммунизм идеаллари учун, тинчлик учун матонатли курашчи Ю. В. Андропов ҳаётдан кўз юмди, — деди тракторчи В. Григорьев. — Юрий Владимирович КПСС Марказий Комитетига қисқа муддат бошчилик қилди, лекин партия шу муддат ичида мамлакат экономикаси ва мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш учун кўп ишлар қилди.

Митингда сўзга чиққан наслчилик заводининг директори А. Белашкин, мактаб директори А. Трофимов, партия комитетининг секретари В. Пегушев Ю. В. Андропов хотирасини ҳурмат билан эслаб, партиянинг ички ва ташқи сиёсатини батамом қўллаб-қувватлаётганликлари тўғрисида гапирдилар, зарбдор меҳнат билан Ватан қудратини мустаҳкамлашга даъват этдилар.

— Партиямиз ва бутун совет халқи оғир жудоликка учради, — деди мотам митингида «Южно-Сахалинская» шахтаси партия комитетининг секретари Ю. Бимашев, — Буюк Ленин ишининг содиқ давомчиси, атоқли давлат арбоби, бутун дунёда тинчлик учун толмас курашчи Юрий Владимирович Андропов ҳаётдан кўз юмди.

У партия ва давлат раҳбари юксак лавозимларида туриб экономикамизни янада ривожлантириш, совет халқи фаровонлигини яхшилаш ишига салмоқли ҳисса қўшди. Қайғу-аламимиз катта бўлса-да, жонажон Коммунистик партия теварагида янада маҳкамроқ жипслашамиз, мўлжалланган режаларни шараф билан адо этамиз.

Улан-Уде локомотив вагонремонт заводининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари Ю. В. Андроповнинг хотирасига бағишланган митингга келдилар.

Механика цехининг слесари А. Балданов ҳамкор ўртоқларини жонажон Коммунистик партия теварагида янада қаттиқроқ жипслашишга, меҳнат интизоми ва жамоат интизомини янада баланд кўтаришга, ҳалол ва виждонан меҳнат қилиб, халқ хўжалик планлари ва социалистик мажбуриятлар сўзсиз бажарилишини таъминлашга, совет Ватанининг янада равнақ топишига салмоқли ҳисса қўшишга даъват этди.

Митингда сўзга чиққан кран юргизувчилар бригадири И. Бузина, ишчи М. Сордонова, слесарь К. Линкинчук, КПСС Бурятия область комитетининг биринчи секретари А. Беляков меҳнат коллективлари совет Ватанимиз янада гўзал бўлмоғи учун яхшироқ, унумлироқ, ҳамма куч-қувватларини сарфлаб ишлашга аҳд этганликлари тўғрисида гапирдилар.

Украинадаги кекса олий мактаблардан бири — Иван Франко номидаги Ленин орденли Львов давлат университетининг студентлари ва муаллимлари қайғу-алам билан сукут сақлаб мотам митингига келдилар.

— Совет ёшлари учун Юрий Владимирович Андроповнинг ҳаёт йўли ҳамиша партия ва халқ манфаатларига фидокорона хизмат қилиш ёрқин тимсоли бўлиб қолади, — деди студент қиз А. Сладик. — Ленин типидаги раҳбар Ю. В. Андропов ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялашга катта эътибор берди, совет жамияти ҳаётида комсомолнинг ролини ошириш ҳақида тинмай ғамхўрлик қилди.

Митингда сўзга чиққан Львов область партия комитетининг биринчи секретари В. Добрик, университет ректори В. Чугуев, 1924 йилдан бери КПСС аъзоси доцент И. Лучицкий ва бошқалар Ю. В. Андроповнинг порлоқ хотирасини ҳурмат билан эслаб, коммунистлар, барча совет халқининг Ленин партиясига астойдил садоқати тўғрисида, унинг ички ва ташқи сиёсатини тўла-тўкис қўллаб-қувватлаётганликлари тўғрисида гапирдилар.

Тбилисидаги «Центролит» заводи барча хизматлари ва бўлинмаларининг вакиллари мотам митингига йиғилди.

— Юрий Владимирович Андропов вафот этганлиги тўғрисидаги қайғули хабар қалбларимизни ўртаб юборди, — деди стерженчилар бригадири, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Олий Советининг депутати Г. Куртанидзе. — Биз барча совет халқи учун шу оғир дамларда жонажон Коммунистик партия теварагида янада қаттиқроқ жипслашишимиз, партия режаларини амалга ошириш йўлида янада кўпроқ куч-ғайрат сарфлашимиз керак.

Митингда сўзга чиққан металл қуювчи Т. Гамжашвили, партия ветерани В. Бединешвили ва бошқалар коммунизм идеаллари учун матонатли курашчи порлоқ хотирасини эслаб, Ю. В. Андроповнинг кўп қиррали фаолияти тўғрисида гапирдилар ва у партиянинг иқтисодий, социал-сиёсий стратегиясини ишлаб чиқиш ва халқ фаровонлигини юксалтириш йўлини амалга оширишда катта роль ўйнаганлигини айтдилар. Юрий Владимировичнинг партиямиз ташқи сиёсатини — кескинликни юмшатиш ва тинчлик, тенг ҳуқуқли ҳамкорлик сиёсатини муттасил ўтказишдаги хизматлари таъкидланди.

Мотам митингининг қатнашчилари бир дақиқа сукут сақлаб, Ю. В. Андропов хотирасини ҳурмат билан эсладилар.

Боку кондиционерлар заводининг ишчилари ва хизматчилари Коммунистик партия ва Совет давлатининг атоқли арбоби, коммунизм идеаллари учун, тинчлик учун матонатли курашчи Ю. В. Андропов хотирасини ҳурмат билан эслагани корхона бош ишлаб чиқариш корпусидаги митингга келдилар.

— Ҳаёти ва фаолияти партиянинг буюк ишига, халқнинг бахт-саодати учун курашга тамомила бахшида этилган инсон — Юрий Владимирович сиймоси хотирамизда доимо қолади, — деди қолиплаш цехининг пайвандчиси Н. Жабборов. — Юрий Владимирович меҳнат таржимаи ҳолини ишчиликдан бошлаб, меҳнат аҳлига ҳамиша яқин эди. Социалистик Ватан фаровонлиги йўлида зарбдор меҳнат қилиш унинг тўғрисида энг яхши хотира бўлиб қолишини биз, Советлар мамлакатининг ишчилари яхши англаймиз. Шу мотам кунларида заводимизнинг коллективи Ватанимиз янада кучли ва гўзалроқ бўлиши, унинг иқтисодий ва мудофаа қудрати муттасил мустаҳкамланиб бориши учун ўзининг ватанпарварлик бурчини икки баравар ғайрат билан бажаради, деб жонажон партияга ваъда беради.

Кишинев тракторсозлик заводи меҳнаткашларининг мотам митингида Коммунистик партия ва Совет давлатининг атоқли арбоби Ю. В. Андропов вафоти муносабати билан чуқур қайғу сўзлари янгради.

— Оғир жудоликка учрадик. Ўзининг бутун ташкилотчилик талантини, бутун сиёсий донолигини коммунистик бунёдкорлик ишига сарфлаган киши ҳаётдан кўз юмди, — деди ремонт-механика цехи партия ташкилотининг секретари Е. Янин. — КПСС XXVI съезди қарорларини, КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари қарорларини муваффақиятли амалга ошириш Ю. В. Андропов тўғрисида энг яхши хотира бўлади. Янада яхшироқ меҳнат қилиб, уюшқоқликни оширамиз, меҳнат интизомини мустаҳкамлаймиз.

Ю. В. Андропов порлоқ хотирасига бағишланган мотам митинглари Молдавиянинг кўпгина меҳнат коллективларида бўлиб ўтди.

Рига портида турган совет теплоходларининг, социалистик мамлакатлар кемаларининг мачталаридаги байроқлар қуйи эгилган. КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Ю. В. Андропов вафоти тўғрисидаги хабар денгизчилар ва порт ишчиларини чуқур қайғуга солди. Латвия денгиз пароходчилигининг «Юрий Авот» теплоходида экипаж аъзоларининг мотам митинги бўлди.

— Ватанимиз учун қайғули шу дамда биз, денгизчилар бутун совет халқи сингари жонажон Коммунистик партия теварагида янада маҳкамроқ жипслашамиз, — деди механик В. Цеплис. — Содиқ ленинчи, Коммунистик партия ва совет халқининг атоқли арбоби Юрий Владимирович Андроповнинг хотираси қалбимизда абадий сақланади.

«Сена», «Ирбитлес» теплоходларида, Рига портида турган бошқа кўп кемаларда ҳам мотам митинглари бўлиб ўтди.

Тожикистондаги Бойпаза ГЭСи қурилиш майдонида мотам митинги бўлди.

— Юрий Владимирович Андроповнинг порлоқ сиймосини дилимизда ҳамиша сақлаймиз, — деди бригадир С. Сафаров. — У совет экономикасини ривожлантиришга, мамлакат Энергетика программасини ишлаб чиқиш ва амалга оширишга катта ҳисса қўшди. Биз эса фидокорона меҳнатимиз билан унинг ишини давом эттирамиз.

Митинг қатнашчилари Коммунистик партияга, совет халқига Мурожаатида яна бир бор тасдиқланган КПСС ва Совет давлатининг ички ва ташқи сиёсатини қатъий қўллаб-қувватлаётганлик л арини айтдилар.

(ТАСС).

ПЛАНЕТА МОТАМ ТУТМОҚДА

Чет эл оммавий ахборот воситалари турли мамлакатларнинг давлат арбоблари, сиёсий партиялар ва жамоат ташкилотларининг намояндалари КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ю. В. Андроповнинг вафоти муносабати билан таъзия билдирмоқдалар. Ю. В. Андроповнинг ҳаёти партия ва халқ манфаатларига, улуғ Ленин ишига садоқат билан хизмат қилиш намунасидир. Чет эл матбуоти КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Советининг Коммунистик партияга, совет халқига Мурожаатини кенг шарҳлаб, КПСС билан Совет давлати тинчтотув яшаш принципларини бундан буён ҳам қатъият ва изчиллик билан амалга ошираверадилар, барча мамлакатлар билан тинчликда яшашга интилаверадилар, деб таъкидлайди.

Ю. В. Андроповнинг вафоти муносабати билан Софияда БКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг фавқулодда мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисда БКП Марказий Комитети Бош секретари, БХР Давлат Кенгашининг Раиси Т. Живков нутқ сўзлаб, КПСС билан Совет давлатининг атоқли арбоби, коммунизм идеаллари учун, халқлар ўртасида тинчлик ва ҳамжиҳатлик учун оташин курашчи Ю. В. Андропов социалистик ҳамдўстликни, КПСС билан БКП, СССР билан БХР ўртасидаги қардошларча дўстликни мустаҳкамлашга катта ҳисса қўшганлигини таъкидлади. **БКП Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси** Болгария Компартияси ривожланган социалистик жамият барпо этиш учун, тинчлик ва коммунизм идеалларининг тантанаси учун курашда БХР билан СССР ўртасидаги, болгар халқи билан улуғ совет халқи ўртасида ҳар томонлама ҳамкорлик қилиш ва яқинлашишдан иборат ҳаёт синовидан ўтган йўлга бундан буён ҳам амал қилаверажагини якдиллик билан тасдиқлади.

ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг мажлиси Ю. В. Андроповнинг хотирасини ҳурмат билан эсга олди. Варшавада эълон қилинган ахборотда, Сиёсий бюро Ю. В. Андроповнинг коммунистик ҳаракат олдидаги жуда катта хизматларини, унинг халқлар ўртасида тинч ҳамкорликни ривожлантириш ва халқаро ҳавфсизликни мустаҳкамлаш соҳасидаги зўр куч-ғайратларини қайд этиб ўтганлиги таъкидланади. ПБИП Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси қардош социалистик мамлакатларнинг бирлигини мустаҳкамлашга, Польша—Совет дўстлиги ва ҳамкорлигини ривожлантиришга Ю. В. Андропов қўшган шахсий ҳиссага юксак баҳо берди.

ГДР Министрлар Советининг Раиси В. Штоф ГДР Министрлар Советининг Ю. В. Андропов хотирасига бағишланган фавқулодда мажлисида нутқ сўзлаб бундай деди: «Унинг номи тинчлик, социализм ва ижтимоий тараққиёт учун, бутун дунёдаги меҳнаткашларнинг бахт-саодати учун курашдаги тинимсиз куч-ғайратлар билан боғлиқдир. ГДР ҳукумати ва меҳнаткашлари Ю. В. Андропов хотирасини сақлаб қоладилар, ўзларининг бутун кучини социализмни янада мустаҳкамлаш ва тинчликни таъминлаш ишига сарфлайдилар».

Венгриянинг **«Непсабадшаг»** газетаси ёзади: «Ю. В. Андроповнинг бутун фаолияти совет халқининг мамлакатни равнақ топтириш учун, инсониятнинг энг яхши келажаги учун курашдаги ғоят зўр куч-ғайратлари билан чамбарчас боғлиқ эди. Совет раҳбари катта тажрибага эга бўлган сиёсатчи коммунист бўлиб, халқаро қўламда эътироф этилган ва юксак ҳурматга сазовор бўлган эди. Халқаро майдонда ҳам, ички сиёсат соҳасида ҳам сўз билан ишнинг бирлиги совет партия ва давлат раҳбарларининг йўлига хос хусусиятдир. Ю. В. Андропов КПСС Марказий Комитетига бошчилик қилиб турган вақт ичида, партия XXVI съезди йўлига амал қилиб, уни ижодий бойитиб, мамлакатнинг иқтисодий ва социал тараққиёти барча йўналишларида дадил олға силжишини таъминлади. Ю. В. Андроповнинг вафоти ҳозирги пайтда коммунистик жамият қурилишининг улуғвор вазифаларини ҳал этаётган совет халқи учунгина эмас, шу билан бирга бутун социалистик ҳамдўстлик учун, тинчлик ва социализм йўлида курашаётган Ер юзидаги барча кишилар учун ҳам катта жудоликдир».

Чехословакиянинг барча марказий газеталари мотам ҳошияси билан чиқди. «Ю. В. Андропов ўз фаолиятида Советлар мамлакатини сиёсий ва иқтисодий жиҳатдан ривожлантириш, КПССнинг етакчилик ролини ўстириш, совет жамиятининг сиёсий системасини янада такомиллаштириш, янги инсонни тарбиялаш актуал масалаларини ҳамиша олдинги ўринга қўйиб келди, — деб ёзади **«Руде Право»** газетаси. — Совет Иттифоқининг Ю. В. Андропов олға сурган конструктив тинчликсевар ташаббуслари бутун дунёда зўр қизиқиш билан кутиб олинди ва кутиб олинмоқда. КПСС билан Совет давлати Ю. В. Андропов раҳбарлигида халқаро майдонда ленинча ташқи сиёсий йўлни—термоядро уруши хавфини тугатишга, империализмнинг агрессив кирдикорларига қатъий зарба бериш, халқлар тинчлиги ва хавфсизлигини мустаҳкамлашга қаратилган йўлни изчиллик ва матонат билан амалга ошириб келдилар».

Вьетнамда чиқадиган **«Нян зан»** газетасининг редакцион мақоласига «Қардош совет халқининг қайғусига ҳамдардмиз» деган сарлавҳа қўйилган. ВКП Марказий Комитетининг органи қуйидагиларни ёзади: «Юрий Владимирович Андропов ўзининг бутун ҳаётини, бутун кучи ва қобилиятини социализм тантанаси ва коммунизм қурилиши, социалистик ҳамдўстликни мустаҳкамлаш, ҳозирги замоннинг юксак идеаллари—планетада тинчлик, миллий мустақиллик, демократия ва социализм идеаллари йўлида улуғ Ленин ишига хизмат қилишга бағишлади. Ю. В. Андропов партия ва Совет давлати раҳбари лавозимида туриб, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси ҳамда КПСС Марказий Комитети билан бирга ўзининг бутун куч-ғайратини КПСС XXVI съезди қарорларини амалга оширишга, Совет мамлакатининг иқтисодий ва мудофаа қудратини доимо мустаҳкамлаш, совет халқининг фаровонлигини ошириш билан боғлиқ ғоят муҳим вазифаларни бажаришга сарфлади. Ленинча тинчликсевар ташқи сиёсатга, 80-йилларга мўлжалланган Тинчлик программаси ғояларига содиқ бўлган Ю. В. Андропов кенг кўламдаги ташаббуслар комплексини олға сурдики, бу ташаббуслар бугунги кунда ҳам тинчлик кучларини Америка империализмининг милитаристик сиёсатига қарши, Ер юзида тинчлик ва ҳаёт учун курашга илҳомлантирмоқда».

МХРП Марказий Комитети, МХР Буюк Халқ Хурали Президиуми ва МХР Министрлар Советининг расмий ахборотида қуйидагилар айтилади: КПСС билан Совет давлатининг атоқли арбоби, коммунизм ва тинчлик иши учун толмас курашчи, содиқ марксчи-ленинчи Юрий Владимирович Андроповнинг порлоқ хотираси монгол халқи қалбида ҳамиша сақланиб қолади. Социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг ҳар томонлама ҳамкорлигини ривожлантиришга, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг бирлиги ҳамда жипслигини мустаҳкамлашга, халқларнинг озодлик ва мустақиллик йўлидаги курашини қўллаб-қувватлашга Ю. В. Андропов қўшган ҳисса каттадир. КПСС билан Совет давлати хатарли равишда кескинлашиб кетган ҳозирги мураккаб халқаро вазиятда ҳам тинчлик ишини изчиллик билан ҳимоя қилишни, вазминлик ва ҳушёрлик кўрсатишни, империализмнинг ғаламисликдан иборат режаларини қатъиян барбод этишни, мамлакатнинг мудофаа қудратини мустаҳкамлашни ўзининг энг биринчи бурчи деб ҳисобламоқда.

Хитойнинг **Синьхуа** агентлиги ўзининг Москвадаги мухбири юборган хабарни эшиттирди. Хабарда жумладан қуйидагилар айтилади:

«КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Советининг Мурожаатида, Ю. В. Андропов Совет Иттифоқи Коммунистик партияси билан Совет давлатининг атоқли арбоби бўлганлиги айтилади. Унинг раҳбарлигида партия билан халқнинг куч-ғайратлари экономикани ривожлантиришни жадаллаштиришга, халқ хўжалигини бошқаришни яхшилашга, партия интизоми, давлат ва меҳнат интизомини мустаҳкамлашга, кадрларнинг масъулиятини оширишга, омманинг ижодий активлигини ривожлантиришга қаратилди... Мурожаатда Совет Иттифоқи барча мамлакатлар билан тинчликда яшашни, тинчлик йўлида ҳалол ва амалий ишлашга тайёр бўлган ҳукуматлар ва ташкилотлар билан актив ҳамкорлик қилишни хоҳлаётганлиги ҳам айтилади».

Совет раҳбари вафот этганлиги муносабати билан СССРга ва унинг халқига француз халқи номидан самимий ҳамдардлик изҳор этаман, деди Афинада Франция президенти **Ф. Миттеран.** Гарчи мен Ю. В. Андропов билан шахсан учрашишимга тўғри келмаган бўлса-да, унинг забардаст шахс эканлиги тўғрисида гап эшитганман.

Совет раҳбари Ю. В. Андропов ташқи сиёсат соҳасида астойдил тинчлик тарафдори эди, деди Греция Бош министри **А. Папандреу.** Ички ҳаётдаги жуда муҳим ўзгартишлар ҳам унинг раҳбарлигида бошланган эди. Шу боисдан унинг вафоти ғоят оғир жудоликдир.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ю. В. Андроповнинг вафоти — Совет Иттифоқи учун ҳам, шунингдек умуман, халқаро сиёсий ҳаёт учун ҳам оғир жудоликдир, деди Австрия федерал канцлери **Ф. Зиновац.** Совет раҳбари тинчлик тарафдори эканлигини қайта-қайта таъкидлаб, бунда муросага эришишга тайёр эканлигини намойиш қилиб келди. У мамлакат ичкарисида ва чет элларда ҳурмат-эътиборга сазовор бўлди.

«ГФР ҳукумати Ю. В. Андропов вафот этганлиги муносабати билан таассуф билдиради, — дейилади ГФР ҳукумати расмий вакили Ю. Зудхофнинг баёнотида. — Ғарбий Германия президенти, канцлери ва ташқи ишлар министри Совет раҳбарларига ўз таъзияларини изҳор этдилар. Ю. В. Андропов сиймосида СССР атоқли давлат ва сиёсий раҳбаридан жудо бўлди».

«Ядровий қуролланиш пойгасининг олдини олиш Ю. В. Андропов ташқи сиёсий фаолиятининг асосий мақсади эди, — деб таъкидлайди Англиянинг **«Морнинг стар»** газетаси. — У экономикани ривожлантириш проблемаларига зўр эътибор берди, бу эса каттагина ижобий натижаларга эришишга олиб келди. Жумладан, саноат ва қишлоқ хўжалигида самарадорлик ҳамда меҳнат унумдорлигини оширишга, меҳнат интизомини кучайтиришга эришишга муваффақ бўлинди.

Финляндиянинг **«Кансан уутисет»** газетаси ёзади: «Ю. В. Андроповнинг партия ва давлат раҳбари лавозимидаги фаолияти империалистларнинг агрессив сиёсати натижасида халқаро вазият анча кескинлашиб кетган бир даврга тўғри келди. У ядро ҳалокати хавфидан доимо огоҳлантириб, ўзининг бутун фаолияти билан кучларни ана шу хавф-хатарга қарши курашда жипслаштиришга интилиб келди. Ю. В. Андропов Совет—Финляндия самарали ҳамкорлигини ривожлантиришга зўр мадад берди».

Американинг «Эн-Би-Си» телекомпанияси янгиликларни эшиттиришдан олдин, Қизил майдонда суратга олинган ва байроқлар қуйи эгиб қўйилган кадрларни кўрсатди. Ана шу кадрлар фонида Москва радиосининг диктори Ю. В. Андроповнинг вафоти тўғрисидаги ахборотни ўқиётган эди. «Совет кишилари Ю. В. Андроповнинг вафотидан чуқур ва астойдил қайғурмоқдалар», — дейилади Американинг бошқа бир **«Эй-Би-Си»** телекомпаниясининг Москвадан берган репортажида.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Юрий Владимирович Андропов ядро уруши хавфини батамом англаётган сиёсий арбоб эди, деди Американинг таниқли сиёсий арбоби, АҚШнинг СССРдаги собиқ элчиси **А. Гарриман.** У махсус баёнотда Ю. В. Андропов вафоти муносабати билан бутун совет халқига чуқур ҳамдардлик изҳор этди.

Шу кунларда Ҳиндистонда чуқур ва қайғули мотам ҳукм сурмоқда. Президент саройи ҳамда мамлакат штатлари ва иттифоқ территориялари қонун чиқарувчи мажлисларининг бинолари узра миллий байроқлар қуйи эгиб қўйилган, барча расмий тадбирлар бекор қилинган. Ҳиндистонда қалин дўстлик ва ҳамкорлик алоқалари билан боғланган мамлакатнинг раҳбарига нисбатан зўр ҳурмат белгиси сифатида уч кунлик расмий мотам бошланди. «Ю. В. Андропов халқаро муносабатларнинг бутун комплексида ўчмас из қолдирди, деб уқтиради **«Пэтриот»** газетаси. — АҚШнинг иғволарликлари тўхтовсиз давом этиб турган оғир бир шароитда у қатъий ва самарали раҳбарликни таъминлади. Совет Иттифоқи унга қарши қаттиқ иқтисодий жазо чоралари кўрилганида ўз экономикасининг яшаш қобилиятини ҳам намойиш қилди. Ҳиндистон халқи учун Ю. В. Андропов Ҳиндистон ва Совет Иттифоқи ўртасидаги мавжуд дўстлик ва ўзаро манфаатли муносабатлар давомийлигининг рамзи эди. Унинг вафоти барча ҳиндларнинг қалбини чуқур қайғу-аламга тўлдирди».

(ТАСС, 11 февраль).

КПСС Марказий Комитетининг мактабни ислоҳ қилиш тўғрисидаги лойиҳасини муҳокама этамиз

ЯРАТУВЧИ МЕҲНАТ—ЭНГ ЯХШИ ТАРБИЯЧИ

КПСС Марказий Комитетининг «Умумий таълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилишнинг асосий йўналишлари» Лойиҳаси партиямизнинг мактаб фаолиятини такомиллаштириш, ёш авлодни тарбиялаш тўғрисидаги жуда катта ғамхўрлигини ифодалаб, кўплаб таклифлар, фикрлар уйғотмоқда. Ўқитувчи, ишлаб чиқариш таълими мастери, ишчи ва олимлар бу ҳужжат билан танишиб, уни ўз коллективларида муҳокама этиб, ёш авлоднинг меҳнат тарбиясига алоҳида эътибор бермоқдалар. Чунки ижодий, яратувчи меҳнат кишида юксак ахлоқий фазилатларни камолга етказади.

«Тўғри йўлга қўйилган меҳнат тарбияси, таълими ва касб танлашга ўргатиш, мактаб ўқувчиларининг ижтимоий фойдали, унумли меҳнатда бевосита қатнашиши, — дейилади КПСС Марказий Комитети Лойиҳасида — ўқишга онгли муносабатни, граждандик камолотини, шахснинг ахлоқий ва интеллектуал шаклланишини, жисмоний ривожланишини ҳосил қилишнинг бекиёс омилларидир».

Шаҳримизда ёш авлоднинг меҳнат тарбияси бўйича кўп иш қилиняпти. Мактаблар қошида устахоналар ишлаб турибди. Ҳар бир районда ўқув ишлаб чиқариш комбинати бор. Уларда 10—12 хил касб ўргатилмоқда. Юқори синф ўқувчиларининг 5-меҳнат чораги, ўқувчилар бригадалари мактаб коллективлари ҳаётига чуқур сингиб кетди. Юқори синф ўқувчиларининг касб танлаши бўйича катта иш олиб бориляпти. Лекин муваффақиятларни таъкидлаган ҳолда редакцияга хат йўллаган кишилар меҳнат таълимига кўпроқ вақт ажратиш масаласини қўймоқдалар. Токи ўқувчи меҳнат билан кўпроқ машғул бўлсин, корхоналар ишига қизиқсин. Бугунги ўқувчи эртанги ишчи бўлиши учун база корхоналарининг мактаблар, ҳунар-техника билим юрти, ўқув-ишлаб чиқариш комбинатлари олдидаги бурчларини қонуний жиҳатдан мустаҳкамлаб қўйиш, ишлаб чиқариш таълими мастерини умумтаълим мактаби ўқитувчиси даражасига кўтариш лозим.

— Ҳақиқий, жонкуяр корхоналарда ўсмирлар меҳнати айниқса самарали бўлади, — деб таъкидлашяпти хат авторлари, — меҳнатга тайёрлаш иши ўқувчилар ундан қувонган ва ўз қўллари билан бунёд этган нарсаларни кўргандагина кутилган самарани беради.

Ушбу саҳифадаги материалларда ўқувчиларнинг касб танлашини такомиллаштириш, бунга ота-оналар, ўқитувчилар, ишлаб чиқариш таълими мастерлари, жамоатчилик эътиборини кучайтириш масалалари ҳақида сўз боради. Лойиҳада таъкидлаб ўтилганидек, «Ҳар бир ёш инсонни мактаб, оила, ишлаб чиқариш коллективлари, оммавий ахборот воситалари, — адабиёт ва санъатнинг, бутун жамоатчилигимизнинг бирлашган куч-ғайрати билан меҳнатга онгли эҳтиёжни сезиш руҳида тарбиялаш иқтисодий, социал ва маънавий жиҳатдан биринчи даражали аҳамиятга молик вазифадир».

«Ўқувчиларнинг меҳнат тарбияси, таълими ва уларни касб танлашга ўргатиш системаси ўқувчиларни тўлиқсиз ўрта мактабни тугатадиган пайтгача пухта ўйлаб касб танлашга ва ўқишни давом эттириш учун тегишли ўқув юртини танлаб олишга тайёрлаши лозим».

(КПСС Марказий Комитетининг «Умумий таълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилишнинг асосий йўналишлари» Лойиҳасидан).

КАСБНИ ҚАНДАЙ ТАНЛАЙДИЛАР

Редакцияга шундай хат келди. «Мактаб 8-синфни битирган ўсмирни ҳунар-техника билим юртига унинг ва ота-оналарининг розилигисиз юборишга расман буйруқ бера оладиган кўрсатма ёки қарор борми! Агар шундай ҳужжат бўлса, марҳамат, қайси манбага мурожаат қилишимизни айтиб берсангиз.

Хеллерман».

Бунинг қандай рўй берганини дарров тушундим. Ҳужжатларни олиб, ўқувчи ва унинг ота-оналари розилигисиз билим юртига ҳужжатларини топшириб юборгандик. Бунда ўсмирнинг қандай аҳволга тушиши ҳақида ўйлаб ҳам ўтирмадик. Фалсафа доктори И. С. Коннинг айтган сўзлари эсимга тушди. Унинг таъкидлашича, одам қанчалик эрта ёшлигида касб танласа, бу касбни танлашда мустақил бўлмайди ва кимнингдир гапи ёки ахбороти билан шу касбни танлаган бўлади. Лекин биз бу ўсмирга ҳеч ким шу касбни танлагин деб айтмаганини билардик. Ҳужжатни олдик-да билим юртига топшириб юбордик, вассалом.

2-ҳунар-техника билим юртига бордим. Уларда ёшларни бўлажак касбга танлаш қандай ҳал этилишини билмоқчи бўлдим.

— Биз ўқувчиларни бутун йил бўйи қайси касбни танлашлари тўғрисида суҳбатлар ўтказамиз, — деди ҳунар-техника билим юрти директорининг ўқув-тарбия ишлари бўйича ўринбосари Валерий Иванович Нуриддинов. — Бизда ҳар бир мастер иккиучта мактабга бириктиб қўйилган. 7-синфдан бошлаб касб танлаш бўйича ишлар олиб борамиз, бу суҳбатларни ўтказаётган мастер билим юртида тегишли фанлар бўйича дарс беради. У бўлажак касб тўғрисида гапириб беради, завод цехларига экскурсия уюштиради. Бу ишнинг қандай самара бераётганини 20 августгача билиб олиш мумкин. Чунки шу вақтда ўқувчиларни танлаш ниҳоясига етган бўлади. Бошқа билим юртларида бу муддат яна бироз узайтирилган. Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчиларининг салкам 20 проценти билим юртимизни битириб чиқишди. У 1942 йилда Москва областининг Химки шаҳридан эвакуация қилинган авиация заводида ташкил этилди.

Ўшандан буён малакали кадрлар тайёрлаш анъанаси давом этиб келяпти. Кадрлар қўнимсизлиги йўқ. Агар билим юртидан мастер кетгудек бўлса, бу жуда кутилмаган бир воқеа бўларди. Билим юрти бошқа шаҳарларда ҳам ном қозонган. Уни битириб чиққанлар ҳозир мамлакатимизда ёшларнинг касб танлашига ёрдам бермоқдалар. Билим юртини битириб чиққанлар борган жойларида муқим ишлаб қолишяпти.

Мен хатни кўрсатдим. Валерий Иванович қандайдир афсусланиб, уни қўлига олди ва шундай деди:

— Агар ўсмирни шунақа қилиб касбга йўналтирадиган бўлсак, унда ишимизда маъно қолмайди-ку. Мактабларда шуниси аниқки, «Сени билим юртига ўқишга юборамиз» деган гап ўқувчига жуда даҳшатли таъсир қилади. Улар ҳатто саросимага тушиб қолишади.

Билим юртига қанча ўқувчи қабул қилиниши ҳақида сўрадим.

— Бизда 300 ўқувчи таълим олиши мўлжалланган бўлса-да, аслида 700 ўқувчи ўқимоқда. Шундан ҳам билим юртимизнинг нақадар иши юришганини кўриш мумкин. Мени бир нарса доимо ўйлантириб келади. Нега касб танлаш ишида психолог ва медиклар қатнашмаяпти? Ўқувчиларнинг турли касбларга оид психофизиологик қобилиятларини аниқлаш керак-ку ахир. Булар эса хилма-хил бўлади. Уни аниқлаш фақат педагог ёки мастерларнинг қўлидан келмайди. Биз тўққиз ихтисос бўйича ишчилар тайёрлаймиз. Масалан, токарь ёки фрезерловчига тезкорлик хусусияти хос бўлмоғи керак, — дейди Валерий Иванович сўзида давом этиб. — У диққатини бир жойга қўйиб ишлаши керак. Негаки деталларни тайёрлашда ғоятда аниқлик талаб этилади.

Йиғувчининг иши эса бироз хотиржамроқдир. Программали бошқариладиган станокларни созловчилардан эса ҳовлиқмаслик ва ижодий ёндошиш талаб этилади. Техника назорати бюросининг бўлажак ходимларида эса бурч туйғуси юқори бўлиши керак. Электромонтажчилар кўпроқ қизлардан чиқаяпти. Бу иш жуда фидокорликни, кунтни талаб қиладиган ишдир. Очиғини айтганда, бизда ҳамма иш ҳам юксак масъулиятни талаб этади. Негаки биз самолётлар ишлаб чиқарамиз-да.

Мен психолог ва медикларни касб танлаш консультация пунктларига таклиф қилиш кераклиги ҳақида сўрадим.

— Ҳа, керак, —деди у. — Афсуски, гоҳида бизнинг билим юртимизга ҳам тасодифий ўқувчилар кириб қолади. Улар бу ерда кўп ўқиша олмайди. Масалан, агар ўсмир ошпазликка қизиқса, унга самолёт ишлаб чиқаришни ўргата олмайсан-да. Агар шундай ўқувчилар билим юртимизни битириб, авиация заводига ишга кириша нима бўлади? Бу ўринда уларнинг икки йил мажбурий ишлаб беришларини ҳам айтиб ўтмоқ керак. Завод ишчилари унга бошқа касб беришга мажбур бўладилар. Заводда 128 ихтисос бўйича иш олиб борилади.

Сўнгги савол бердим:

— Сиз умумтаълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилиш лойиҳаси ҳақида нималар дея оласиз?

Унинг чеҳрасига табассум ёйилди.

— Жуда вақтида эълон қилинди бу ҳужжат. Ўйлайманки, билим юртларига янги мастерлар керак. Бу мастерлар олий маълумотли, сиёсий савияси юксак бўлиб, ўз касбини севиши керак. Энг муҳими, ўз ишининг устаси бўлмоғи лозим. Мастер ўқувчиларга меҳрибон бўлиши лозим. Гоҳида шундай ҳам бўлади. Ўсмирга касби ёқмай қолади. Лекин мастер у билан бир неча бор суҳбатлашгандан кейин унинг касбга бўлган меҳри ошади.

Мен қўлимдаги хат билан шаҳар ҳунар-техника таълими бошқармасига бордим.

— Ўқувчининг ота-онасини хабардор қилмай, касб танлашини ҳал этиш катта хатодир, — деди шаҳар ҳунар-техника таълими бошқармаси бошлиғининг ўринбосари И. А. Каттахўжаев. — Ота-оналар бу масалада катта ёрдам беришлари керак. Тўққизинчи синфни битирган ҳамма ўқувчилар ҳунар-техника билим юртида ўқишса, нур устига аъло нур бўлар эди. Мен кўрганимни айтаяпман. Германия Демократик Республикасида ўқувчилар тўққизинчи синфни битирганларидан кейин уч йил ҳунар-техника билим юртида таълим олишади. Уни битириб чиққандан сўнг эса ўз касби бўйича корхонада бир йил ишлаб беришга мажбурдир. Тўғри, ишни бундай ташкил этиш учун катта маблағ керак.

Мен хатни шаҳар ҳунар-техника таълими бошқармаси бошлиғининг ўринбосари В. Н. Расуловга ҳам кўрсатдим.

— Бизда бундай буйруқ йўқ, — деб кескин жавоб берди у. — Ўқувчиларнинг касбни бундай «танлаши»га мутлақо қаршимиз. Худди шундай тарзда «касб танлаб» боришган 1900 ўқувчи биринчи сентябрда билим юртларида машғулотларга келишмади. Шаҳар халқ маорифи бош бошқармаси эса қўшимча синфлар очди. Ота-оналар ўз фарзандларининг касб танлашларида албатта иштирок этишлари керак. Ахир, касб танлаш иши ўйинчоқ эмас-ку.

Ислоҳ қилиш лойиҳасида шундай дейилади: «Тажриба тариқасида бир қанча шаҳар ва қишлоқ районларида мактаблар, ўқувчилар ва ота-оналар билан суҳбатни ташкил қилиш учун касб танлашга ўргатиш марказлари вужудга келтирилсин. Улар ўз фаолиятида мактаблараро ўқув-ишлаб чиқариш комбинатларига, мактаблардаги, билим юртларидаги ва корхоналардаги касб танлашга ўргатиш кабинетларига таянишлари, ўқувчиларни замонавий касблар билан таништиришлари, халқ хўжалигининг кадрларга бўлган эҳтиёжлари ҳақида ахборот беришлари, ўқувчиларнинг психологик-физиологик хусусиятларини, уларнинг муайян турдаги фаолиятга қобилияти ва қизиқишларини аниқлашлари, шу асосда тегишли амалий тавсиялар ишлаб чиқишлари керак». Ишни ана шундай ташкил этиш янада онгли равишда касб танлашга ёрдам беради.

С. МИХАЛКИНА,
педагог.

Расм дарсида.

* * *

Тошкентдаги 13-мактаб ўқувчилари, октябрятлар Азим Каримов ва Баҳодир Нақиевлар пластилиндан ўйинчоқлар ясашяпти.

* * *

Тошкентдаги 146-мактабда яхши жиҳозланган устахоналар мавжуд. Уларда ўқувчилар дурадгорлик ва слесарлик иши асосларини ўрганадилар, йўниш ва ўйиш ўқув дастгоҳларида ишлашни ўрганадилар. Мактаб инвентарининг ремонтини ҳам ўзлари бажаришади. Мактаб учун кўргазма таёқлари, кўргазмали қуроллар учун рамкалар, белкураклар учун дасталар ясашади.

Суратда: 8-синф ўқувчилари мактаб учун кийим илгичлар ясашмоқда.

В. Дубровский ва Р. Альбеков фотолари.

ИШЧИЛИККА ЙЎЛ

КПСС Марказий Комитетининг «Умумий таълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилишнинг асосий йўналишлари» Лойиҳасида шундай ёзилган: «Ўрта ҳунар-техника билим юртлари халқ хўжалигининг тегишли тармоқлари учун юқори малакали ишчилар тайёрлашга ихтисослаштирилади ва ишлаб чиқариш бирлашмалари, корхоналар, қурилишлар ва ташкилотлар базасида, қишлоқ жойларида эса район агросаноат бирлашмалари, совхозлар, колхозлар, хўжаликлараро корхоналар базасида ташкил этилади. Базавий корхоналар билан ҳунар-техника билим юртларининг ўзаро муносабатлари СССР Министрлар Совети тасдиқлайдиган Низом билан тартибга солинади».

Билим юртимизда Тошкент трактор заводи ва кабель заводлари учун ишчилар тайёрланади. Демак, бу корхоналар кадрлар тайёрлаш билан жиддий қизиқишлари керак. Афсуски, амалда бунинг акси бўлмоқда. Билим юртимиздаги силлиқлаш дастгоҳлари, слесарлик анжомлари жуда эски. Бундай дастгоҳларни заводларда кўрмайсиз. Биз эса ана шу эски алмисоқдан қолган ускуналарда ўқувчиларга касб ўргатмоқмиз. Ваҳоланки, ўқув программаси янги техника, автомат, ярим автомат, программали бошқариш дастгоҳларини ўрганишни талаб қилади.

Тўғрисини айтганда, ўқув программаси бажариляпти. Биз ўқувчиларга янги ускуна ва мосламаларни плакатлар орқали ўргатишга мажбур бўлмоқдамиз. Бу ишчи кадрлар тайёрлаш сифатига салбий таъсир кўрсатмоқда. Трактор заводи билим юртини ўзининг ишлаб чиқариш цехи деб ҳисоблаб, устахоналарни лозим бўлган ускуналар билан жиҳозлагандагина аҳволни ўзгартириш мумкин. Бундан завод ҳам катта фойда кўради. Чунки билим юртини битираётганлар янги ускуналарда ишлашни пухта ўрганиб, планни бажаришга ўз ҳиссаларини қўшадилар.

Ҳозир ҳунар-техника билим юртларига ўрта мактабларда фанларни яхши ўзлаштирмаган ёки интизомсиз болалар келаётгани сир эмас. Биз улар билан жуда кўп тарбиявий ишлар олиб борамиз. Бу соҳада бизга ота-оналарнинг, жамоатчиликнинг ёрдами жуда зарур. Шу боисдан ҳам катта ва кичик барча корхоналарда ота-оналар комитетлари ташкил этилишини таклиф этамиз. Комитет болаларнинг оиладаги тарбиясини назорат қилиб, ота-оналарга амалий ёрдам кўрсатади. Тажрибадан шу нарса маълумки, мактаб, оила, жамоатчиликнинг узвий алоқаси болаларнинг тарбиясига жуда катта ёрдам беради.

Яна бир нарса ҳақида тўхталмоқчиман. Ишлаб чиқариш таълими мастери ўқитувчига тенглаштирилиши, уларга икки ойлик меҳнат отпускаси бериш, иш стажига қараб ҳақини ҳам ошириб бориш Лойиҳада ҳисобга олинса яхши бўларди. Чунки мастер — тарбиячи, устоз демакдир. У группадаги марказий фигурадир. Юқоридаги имтиёзларнинг йўқлиги туфайли мастерлар билим юртида кўп ишлашмаяпти. Бу нарса ўқув-тарбия жараёнига таъсир қилмоқда.

К. КУЗНЕЦОВ,
57-ҳунар-техника билим юрти ишлаб чиқариш таълими мастери.

Кадрлар тайёрлаш ўчоғи

Шаҳримиздаги 140-ҳунар-техника билим юрти ташкил этилгандан буён мебель ва ёғочни қайта ишлаш саноати учун беш мингдан зиёд малакали ишчи кадр етказиб берди. Бугунги кунда унинг битирувчилари республикамизнинг турли районлари, бошқа шаҳарларда меҳнат қилишмоқда. Уларнинг кўплари коммунистик меҳнат зарбдорлари, Меҳнат Шуҳрати орденларининг кавалерлари, ёшларнинг мураббийлари, ўз ишини пухта биладиган кишилардир.

— Келажак ҳунар-техника билим юртлариникидир, — дейди 140-ҳунар-техника билим юрти директорининг ўринбосари Р. М. Умаров. — КПСС Марказий Комитетининг «Умумий таълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилишнинг асосий йўналишлари» Лойиҳасида ҳозир мавжуд бўлган ҳунар-техника билим юртларини қайтадан тузиш ва ягона «ўрта ҳунар-техника билим юртига» айлантириш назарда тутилган. Бу жуда тўғри. Тажриба шуни кўрсатмоқдаки, билим юртларини битирган ёшлар қисқа вақтда юқори малакали мутахассислар бўлишяпти.

Системамиз келажаги порлоқ системадир. Ёш мутахассис коллективга тезда кўникади, ишонч билан меҳнат қилади. Статистик маълумотлар шуни кўрсатмоқдаки, ўрта мактабни битиргандан кейин меҳнат фаолиятини бошлаган ёшларга нисбатан ҳунар-техника билим юртини битирган ёшлар ўртасида қўнимсизлик анча кам.

... Биз билим юрти бўйлаб бораяпмиз. Унда синф хоналари, устахона, мураккаб прибор, мослама ва дастгоҳлар бор. Билим юртига Сергели мебель ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи катта ёрдам кўрсатмоқда. У билим юртига ҳар томонлама кўмаклашяпти. Қобилиятли ўқувчиларга шахсий топшириқлар бериб, касб маҳоратини оширишга ғамхўрлик кўрсатмоқда.

— Бу ҳар икки томон учун ҳам фойдали бўлса керак?

— Албатта, коллективнинг эътибори йигитларни руҳлантириб, ўз касблари устида жиддий шуғулланишга ундамоқда. Айни пайтда, улар технологик жараённинг сир-асрорларини пухта ўрганишяпти. Бундан ишлаб чиқариш ҳам наф кўрмоқда. Чунки ишлаб чиқариш малакали мутахассисларга эга бўляпти.

— Қобилиятли ўқувчилар қандай аниқланади?

— Барча касблар бўйича группа, курслар ўртасида ўтказилаётган касб маҳорати кўрик-конкурслари қобилиятли ўқувчиларни аниқлашга ёрдам беряпти. Бу конкурсларда ҳар бир ўқувчи ўз маҳоратини ва имкониятларини синовдан ўтказиши мумкин.

Уч йил давомида жуда катта ўзгариш юз беради. Улар жиддий масалани мустақил ҳал қиладиган мутахассис сифатида билим юртини битиришмоқда. Қисқа вақтда қалб қўримиз, билимимиз, тажрибамизни бериш туфайли уларни етук мутахассис этиб тарбиялаганлигимизни ҳис этганимизда беихтиёр қалбимиз қувончга тўлади. Биз меҳнат фаолиятини тўғри бошлаётган битирувчилар билан фахрланамиз.

А. РОДИКОВ.

МАҚСАД АНИҚ БЎЛСА...

Куйбишев районидаги Энгельс номли 64-ўрта мактабда ўқувчиларни меҳнатда тарбиялаш бўйича мақсадга йўналган ишлар амалга оширилмоқда. Силлиқлаш, токарлик ва пармалаш дастгоҳлари билан жиҳозланган устахоналар бунга катта ёрдам кўрсатяпти. 5-синф ўқувчилари пармалаш дастгоҳларида, 7—8-синф ўқувчилари эса токарлик дастгоҳларида ишлашмоқда.

Касб сирларини ўргана бошлаган ўқувчилар эговларга даста ва мактабга керак бўлган буюмларни тайёрлашмоқда. Улар айни пайтда парта ва бошқа буюмларни ремонт қилишяпти. Синф хоналарида ўқувчиларнинг қўли билан тайёрланган кўпдан-кўп стенд, ўйинчоқ ва буюмлар бор. Болалар ва қизлар ҳамкорликда меҳнат қилишиб, коллектив шарафини эъзозлаш, бир-бирига ёрдам бериш, топширилган вазифа учун масъулиятни ҳис қилишни ўрганишмоқда. Ўз меҳнатлари келтираётган фойдани амалда кўрганликлари учун янада яхшироқ меҳнат қилишга ҳаракат қилишяпти. Тўпланган билим ва касб кўникмалари уларга касб танлашда ёрдам бермоқда. Мактабда меҳнат тарбияси бўйича жуда кўп ишлар амалга ошириляпти. Агар устахоналар зарур бўлган материалларни ўз вақтида олганларида бу иш янада самарали бўларди.

— Авваллари, —дейди меҳнат ўқитувчиси И. Голуб, — ёғочни қайта ишлаш заводлари устахонамизга чиқиндиларни бериб турарди. Энди аҳвол бутунлай ўзгарди. Ҳозир улар маълум ташкилотларга берилмпти. Уларни олиш ниҳоятда мушкул. Ваҳоланки, улар ўқувчиларга меҳнат кўникмасини сингдиришдек муҳим ишда бизга қўл келиши мумкин эди. Мактабни ислоҳ қилиш ҳақидаги Лойиҳада ишлаб чиқариш коллективларининг ўқувчиларни меҳнатда тарбиялаш ишида актив қатнашиши кераклиги уқтириб ўтилган. Бу бизни ниҳоятда хурсанд қилди. Демак, энди мактаб устахоналари зарур хом ашё материалларига эга бўлади. Масалалар тез ҳал қилинади.

— Ўқувчиларнинг меҳнат тарбиясини, — дейди мактаб директори,—доимий эътиборда сақлаб келмоқдамиз. Устахоналарда меҳнатга ўргатиш, ўқув ишлаб чиқариш комбинатларида касб сирлари билан таништириш, ўқувчиларни «Узбекхлопкомаш» заводига экскурсияга олиб бориш ва бошқа тадбирлар ишимизнинг энг самарали формалари бўлиб қолди, Шунга қарамасдан, касб танлашга йўналтириш борасида кутилган мақсадга тўла эришаётганимиз йўқ. Болаларнинг ҳаммаси ҳам ҳунар-техника билим юртларига иштиёқ билан боришмаяпти.

Хўш, бунга нима сабаб? Надежда Сергеевнанинг фикрига қараганда асосий гап ота-оналарда. Улар фарзандларининг нима бўлса ҳам ўрта мактабни битириши ва албатта институтга кириши чораларини кўришмоқда. Бундай ота-оналарга ишчи касби сирларини ўрганишнинг моҳиятини тушунтириш жуда қийин. Демак, касб танлашга йўналтириш ишларини ота-оналарнинг ўзларидан бошлаш керак.

Маълумки, касб танлашга йўналтириш осон эмас. У шошқолоқликни, расмиятчиликни ёқтирмайди. Фақат бир йўл бор. У ҳам бўлса, касб танлаш ишларини бошқа мактабларнинг тажрибаларига асосланган ҳолда сабот билан давом эттириш керак. 210, 240-ва бошқа мактаблардаги сингари жамоатчилик ёрдамига суяниш лозим. Мактабни ислоҳ қилиш тўғрисидаги Лойиҳада бу ишни такомиллаштириш, партия, меҳнат ветеранлари, ишлаб чиқариш илғорларининг мураббийчилик ҳаракатларини ривожлантириш, ўқувчиларни меҳнат коллективларининг ижтимоий ишлаб чиқариш фаолиятига актив жалб қилиш уқтириб ўтилган. Бу касб танлашга йўналтириш ишларини ҳам яхшилашга албатта ёрдам беради.

А. БРОНШТЕЙН.

УЗВИЙ АЛОҚАДА

Бу қизлар Тошкент тўқимачилик комбинатидаги ҳунар-техника билим юртини битириб, ўз меҳнат фаолиятларининг дастлабки саҳифаларини битишди. Лекин шу илк натижалар ҳам чакки эмас. Масалан, арқоқ-йигирув цехи йигирувчилари Тамара Отамуродова, Ҳимоят Ҳамидова, Клара Шомуродовалар дастгоҳнинг олти томонига хизмат қилишяпти. Малика Бекжонова эса икки пиликлаш дастгоҳини бошқаряпти. Биринчи тўқув фабрикасида ишлаётган ўнинчи группадаги қизлар топшириқни 112 процентдан бажаришяпти.

Ип фабрикасининг учинчи калавалаш группаси иш натижалари ҳам бундан юқоридир. Улар ўртача топшириқни 120 процентдан адо этишяпти. Меҳнатдаги муваффақиятлар ишлаб чиқариш таълими мастери И. Хўжаметованинг олиб борган катта ишлари натижасидир.

Ҳозир комбинат ҳунар-техника билим юртида 630 ўқувчи таълим олмоқда. Билим юрти ташкил этилгандан буён юзлаб юқори малакали ўқувчиларни тайёрлаб берди. Буолма Жўраева, Марзия Турсунхўжаева, Нина Васильевна Ершоваларнинг номлари кўпчиликка маълум. Улар ҳозир ўз тажрибаларини ёшларга ўргатмоқдалар.

Билим юртида кадрлар тайёрлаш учун барча шарт-шароитлар яратиб берилган. Кабинетларда замонавий дастгоҳлар мавжуд. Масалан, махсус ва умумий технология, эстетик тарбия, жамиятшунослик кабинетлари аъло жиҳозланган. Машғулотларда техника воситаларидан унумли фойдаланиляпти.

Ишлаб чиқариш устахоналари ва комбинат фабрикалари ёшларни ҳамиша меҳрибонлик билан кутиб олади. Синфлардаги машғулотлар ишлаб чиқариш фаолияти билан боғлиқ олиб борилади. Ишлаб чиқариш таълими мастерларидан И. Хўжаметова, Н. Аҳмедова, В. Соломатина, Р. Тошпўлатова, Н. Убайдуллаева, К. Омонжонова, З. Рўзиматова, Х. Ҳикматова, Л. Муслиддинова ва бошқалар ишини алоҳида таъкидлаб ўтиш керак. Билим юртига ишлаб чиқариш илғорлари, цех ва бўлимларнинг бошлиқлари тез-тез ташриф буюриб туришади. Масалан, яқинда 2-фабриканинг йигирув цехи бошлиғи С. И. Сулаймонов билим юртида қизиқарли суҳбат ўтказди.

Ўқувчилар фақат ўқиш ва практика билан машғул бўлибгина қолмай, ўзларининг бўш вақтларини ғоятда қизиқарли ўтказадилар. Тўқимачилар маданият саройи тўгаракларидан бадиий ҳаваскорлар бу ерга тез-тез келиб, концертлар бериб туришади.

Яқинда бўлажак йигирувчи Лайло Жалилова ва тўқувчилик группасида ўқиётган Фарида Рўзиматовалар бадиий ҳаваскорлар ансамбли составида Болгарияга бориб келишди. Дўст мамлакатга сайр уларда бой таассурот қолдирди.

А. ГАЛИМОВ.

Сиз суратда кўриб турган комсомол аъзоси Дилором Тиллаева бадиий буюмлар фабрикасида самарали меҳнат қилиб келмоқда. Бу пешқадам ишчи доим кунлик план-топшириқларини ортиғи билан адо этиб, ўз ҳамкасбларига ўрнак бўлмоқда. Ҳ. Мирзакаримов фотоси.

•Тошкент келажакка одимламоқда

«Очиқ музей» шаҳарчаси

Ҳурматли редакция! Яқинда газетангиз саҳифасида Эски шаҳарда «Очиқ музей» қурилиши мўлжалланган, деган сатрни ўқидик. Айтингчи, у қандай бўлади, ана шу атрофда жойлашган Сағбон ва Ҳамза кўчаларида, айниқса «Олча» проездида ҳам ўзгаришлар бўладими! Илтимос, шу ҳақда мутахассис шарҳини берсангиз.

НИЗОМОВЛАР оиласи, «Олча» проезди.

Жамоатчи мухбиримиз Ҳ. Ҳабибуллаев Собир Раҳимов район архитектори Б. Ҳ. Қурбонхўжаевдан ана шу «Очиқ музей» шаҳарчаси қурилиши ҳақида сўзлаб беришни илтимос қилди. Қуйида ана шу жавобни эътиборингизга ҳавола этмоқдамиз.

Тошкент — дўстлик, қардошлик, тинчлик шаҳри. У ҳамиша навқирон, Советлар диёрида гуллаб-яшнамоқда. Унинг бугунги жамолидан, муҳташам архитектура ансамблларидан шаҳримиз меҳмонлари хайратга тушмоқда. Шаҳримиз туризм шаҳрига ҳам айланиб боряпти. Бу эса ўз навбатида шаҳримиз обидаларини кўз қорачиғидай сақлашимизни ҳамда Шарқ услубига хос янги типдаги кошоналар қуришимизни талаб этади.

X—XVI асрларда яратилган меъморчилик обидалари орасида Абу Бакр ибн Исмоил Каффол Шоший мақбараси (976), Шайх Хованди Тоҳур мақбараси ва мозори, Хўжа Аҳрор масжиди ва мақбараси, Юнусхон мақбараси, Бароқхон мадрасаси, Кўкалдош мадрасаси кабилар диққатга сазовордир. Ана шу ва шунга ўхшаш жуда кўплаб тарихий обидаларни сақлаб қолиш, уларни авлоддан-авлодга етказиш ва шаҳримизга келган меҳмон — сайёҳларни хушнуд этиш учун келгусида «Очиқ музей» қурилиши мўлжалланган. Бунинг учун Тошкент, Бухоро, Самарқанд, Қўқон, Хива каби қадимий шаҳарлар типида қурилган бинолар бузилиб, махсус бир кўчада бунёд этилади. Бу кўча ўтмиш обидалари — ёдгорликларини ўзида сақловчи ансамбль вазифасини ўтайди. Бунда маданият ходимлари билан инженер-архитекторлар ҳамкорликда иш олиб борадилар.

Ушбу «Очиқ музей» шаҳримизнинг Ҳамза кўчасида барпо бўлади. «Очиқ музей» трамвай депосининг ўрнини, «Болалар дунёси» магазини атрофини, Эски Уйғур кўчаси, «Спартак» стадионининг орқа томонини, Жума, Кўкалдош, Хўжа Ахрор ва Гулбозор мадрасаларини ўз ичига қамраб олади. Бу кўчага Тошкентнинг бошқа районларидаги тарихий меъморчилик обидалари ҳам кўчириб келинади ва бу ерда улар қайтадан тикланади. Бунда газетхон, «Қандай қилиб, эски обидани бир жойдан иккинчи жойга кўчириб ўтказилади», деб ҳайрон қолиши табиий. Бунинг ҳайратланадиган жойи йўқ, албатта. Иморатнинг меъморчилик чизмалари, расмлари олиниб, сўнгра унинг барча материаллари янги жойга олиб келиниб, қайтадан олдингидек ҳолатида тикланади. Бунинг сири ҳам ана шунда. Шундай қилиб, Тошкентимизда унинг эски қиёфасини кўз-кўз қилиб турадиган «Очиқ музей» пайдо бўлади.

Кечадан бугун, бугундан эса эрта нурафшон ва гўзал бўлади. Шундай экан, газетхон сўраган Сағбон кўчаси ва Ҳамза кўчаси оралиғида жойлашган «Олча» проездининг ҳам келажаги — эртаси жуда ҳам ажойиб бўлади. Бу жойлардаги янги типда қурилган, мустаҳкам, кўп қаватли бинолар ўз ўрнида қолади. Эски типдаги уй-жойлар ўрнида эса янги замонавий уйлар барпо этилади. Барча майда-кичик кўчалар йўқолиб, «Марказ — 19» — «Кайковус» микрорайони қурилади. Бу «Марказ — 19» — «Кайковус» микрорайонидан Ўзбекистон 50 йиллиги проспекти ўтади. Демак, «Олча» проезди ана шу микрорайонда қолиб, ҳозирги барча эски уй-жойлар бузилиб, келажакда уларнинг ўрнини кўп қаватли уйлар эгаллайди.

Сағбон, Чиғатой кўчаларининг жамоли ҳам келгусида бутунлай ўзгаради. Бу жойлардаги эски уй-жойлар ҳам келгусида бузилиб, унинг ўрнида «А—2» микрорайони бунёд бўлади. Шундай қилиб, шаҳримизнинг «Эски шаҳар» қиёфаси замонавий навқирон қиёфа касб этади.

Китоблар оламида

«КАТТА АТЛАС»

Инсон алқ-заковат хазинаси бўлган китобларни турли катта-кичикликда нашр этиб келмоқда. Катталиги жиҳатидан дунёда учинчи ўринда турадиган китоблардан бири «Катта атлас»дир. У 1664 йилда чоп этилган. Бу китоб профилактик «соғломлаштириш»дан сўнг яқинда Германия Демократик Республикасидаги Ростов университети кутубхонасига топширилди.

«Катта атлас»нинг оғирлиги 120 килограмм, очилган ҳолда бўйи ва эни 166—204 сантимерга етади.

ТЕЗКОР ЁЗИЛГАН РОМАН

Канаданинг Торонто шаҳридаги Маданият ва санъат тадқиқотлари марказида Б. Кэмбелл ҳисоблаш машинасининг бошқарув пультига энгашганида эрталаб соат **9 дан** 37 минут ўтган эди. У уч суткадан кейин, яна ҳам аниқроғи 68 соату 30 минут ўтгач, «Кўр фиръавн» номли романини яратди.

ЭҲМни ишлаб чиқарган фирманинг тасдиқлашича, 20 минг сўздан иборат бу асар компьютерда ёзилган дастлабки китобдир. Орадан яна уч соат ўтгач, роман нашрдан чиқа бошлади.

● ЙЎЛ ИНТИЗОМНИ ЕҚТИРАДИ

ОРАЛИҚ МАСОФА САҚЛАНМАГАЧ...

Йўл ҳаракатидаги кўнгилсиз ҳодисаларнинг кўпчилиги ҳайдовчиларнинг транспорт воситалари тезлигини ошириб юришлари ҳамда транспортлар оралиқ масофасини сақламасликлари натижасида юзага келади.

«ПАЗ—672» «41— 05 ТНА» автомашинасининг ҳайдовчиси А. Мирсолиҳов ана шу қоидага амал қилмаган. Натижада «ГАЗ—24» «69—58 ТНС» такси автомашинасининг орқасига урилиб кетган.

Ҳар иккала автомашина ҳам техник жиҳатдан зарар кўрди. Зарарланган машиналарни тузатиш эса қоидабузарнинг зиммасига юклатилди.

А. ЭРНАЗАРОВ.

ФИЗИКЛАР ВРАЧЛАРГА ЁРДАМ БЕРМОҚДАЛАР

Бутуниттифоқ хирургия илмий маркази Тошкент филиали реанимация бўлимининг мудири И. Н. Зимон кислородни иситадиган ва намхуш қиладиган янги аппаратни «биз учун жуда керакли прибор» деб тавсифлади. Приборни Ўзбекистон ССР Фанлар академияси У. О. Орипов номидаги Электроника институтининг олимлари ва конструкторлари яратдилар.

Кўп беморларга кислород керак. Касалхоналар, туғруқхоналар, клиникаларнинг реанимация бўлимлари учун ҳам у зарур. Одатда бу ерда беморларга катта босим остида баллонларда турган одатдаги кислородни иситиб бермаса бўлмайди. Кислород турли йўл билан иситилади. Лекин барча ҳолларда ҳам анча қўпол машина-ускуналар керак. Чоғроқ клиника шароитида, айниқса тез ёрдам машиналарида бундай ускунани ишлатиб бўлмайди.

Электроника институтининг олимлари проблемани ҳал этишга киришиб, прибор ихчам, бошқарилиши содда, ишончли, енгил бўлиши керак, деган мақсадни ўз олдиларига қўйдилар. Шу талабларнинг ҳаммаси амалга оширилди. Дастлабки 50 та «ИОГ — 3» прибори республиканинг клиникалари ва касалхоналарида ишлатиляпти. Янги приборни шу йил кўплаб ишлаб чиқариш мўлжалланади.

(ЎзТАГ).

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

АКТУАЛ МАСАЛАЛАР

УЛАН-БАТОР. Монголия аймоқлари қишлоқ меҳнаткашларининг партиявий-сиёсий ўқиши системасида бу йил биринчи машғулотлар бўлиб ўтди. Ҳозирги босқичда МХРПнинг социал-иқтисодий сиёсатини амалга оширишнинг актуал масалалари, социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг тинчликсевар ташқи сиёсий йўли лекция ва семинарларнинг асосий мавзулари бўлди.

Айрим қишлоқ хўжалик коллективларида машғулот планларини тузиш чоғида маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш, ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш вазифаларига алоҳида эътибор берилганлиги қонуниятли бир ҳолдир. Тажриба шуни кўрсатдики, бундай конкрет ёндашув қишлоқнинг ёш меҳнаткашларини меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш руҳида тарбиялашга ёрдам бермоқда.

Меҳнаткашларга партиявий-сиёсий таълим бериш форма ва методларини такомиллаштириш эндиликда партия идеология ишининг асосий йўналишларидан бири бўлиб қолди. Бу ишда Монголиядаги энг оммавий жамоат ташкилотларидан бири бўлиб қолган республика илмий билимлар тарқатиш жамиятига муҳим роль ажратилмоқда. Жамият лекторлари билан пропагандистлари тематик суҳбатлар ва ижтимоий-сиёсий мавзуларда лекциялар ўтказмоқдалар, илғор тажриба мактабларини ташкил этмоқдалар.

ФОЙДАЛАНИШГА ТОПШИРИЛДИ

БЕРЛИН. 1971 йилдан бери Лейпциг округида қурилган юз мингинчи янги квартира фойдаланиш учун топширилди. Шаҳардаги янги қурилишлар бўлаётган энг катта Грюнау районида жойлашган бу беш хонали квартиранинг калити ишчи оиласига топширилди. Лейпцигнинг дастлабки ғишти 1976 йилда қўйилган бу районида ҳозирги вақтда 66 минг киши яшамоқда. Лейпциг округининг бошқа районларида ҳам катта-катта янги қурилишлар боряпти. У ерларда уй-жойлар билан бир қаторда кўпгина жамоат бинолари, шу жумладан 130 дан ортиқ мактаб ва 90 дан зиёд спорт зали, катта магазинлар, медицина муассасалари қурилди.

ҚАРЗЛАР ИСКАНЖАСИДА

ВАШИНГТОН. 1983 йилда ривожланаётган мамлакатларда ташқи қарзининг умумий миқдори 810 миллиард доллар кўпайган.

Реконструкция ва ривожланиш халқаро банкининг бу ерда эълон қилинган «Қарзлар ва ривожланаётган дунё» мавзуидаги доклад маълумотларига кўра, ривожланаётган мамлакатларнинг фақат узоқ муддатли ва ўртача муддатли қарзлари (халқаро валюталарни ҳисобламаганда) 1983 йилда 575 миллиард долларга етган.

1983 йилда ривожланаётган мамлакатлар атиги 85 миллиард доллар янги қарз олди. Бироқ, қарзларни ва уларнинг процентини тўлаш учун 96 миллиард доллар сарфланди. Шундай қилиб, Ғарб мамлакатлари ривожланаётган давлатларни қарз исканжасига олмоқдалар, капиталистик дунёни қамраб олган иқтисодий танглик оғирликларини улар зиммасига юклашга уринмоқдалар.

Озодлик ордени билан тақдирланди

ХАНОЙ. Шимолий Вьетнамнинг Ханамнинь вилоятидаги қурилиш ташкилотига Ла Лаоснинг иккинчи даражали Озодлик ордени топширилди. Коллектив бу мукофотга Удомсай вилоятида бир қанча иқтисодий ва маданий объектлар барпо этишда лаослик дўстларга катта ёрдам берганлиги учун сазовор бўлди. Объектлар ўтган йилдаёқ муддатидан илгари фойдаланишга топширилган эди. Қурилиш давомида лаослик ёш ишчилар учун малака ошириш курси ташкил этилди. Бу курсда юқори классли бир неча ўнлаб мастерлар тайёрланди. Ханамнинь билан Удомсай меҳнаткашлари ўртасидаги қардошлик муносабатлари — Вьетнам ва Лаос халқлари кўп томонлама дўстона алоқалари ва қалин ҳамкорлигини кўрсатувчи кўпгина мисоллардан биридир.

ЯСАМА ҲУЖЖАТЛАР

Америка Қўшма Штатларида бу сўз ҳеч кимни ажаблантирмайди ҳам. Олий маълумот ҳақидаги ясама ҳужжатлар бу ерда шунчалик кенг тус олганки, натижада мамлакатда турли касбни «эгаллаганлиги» тўғрисида ҳатто худди ҳақиқий ҳужжатлардан қолишмайдиган ҳужжатларни ишлаб чиқарувчи бекитиқча фабрикалар мавжуд. Бундай дипломларни истовчилар «сиртқи колледж» телефон номерини териб ўз олган «касбини» айтса ва айтилган миқдордаги сумма чекини юборса кифоя.

АҚШ текширув органлари маълумотига қараганда турли федерал ва маҳаллий муассасаларда ясама ҳужжат билан кўплаб хизматчилар ишлаб келишмоқда.

Ёзишни аранг уддасидан чиқадиган ҳукумат амалдорлари ҳеч гап эмас, — деб ёзади АП агентлиги. Медицинага ҳеч бир алоқаси йўқ дипломли врач «мутахассислар»дан айниқса хавфсираш керак. Чунки бундай мунофиқларга ўз соғлигини ишониб топширувчи беморларнинг аҳволига вой.

Кема ҳалокати

Панамада рўйхатга олинган ва 2.500 тонна ҳажмидаги «Миднайт САН-1» юк кемаси Франциянинг ғарбий соҳилларида қаттиқ довул вақтида чўккан. Фалокат юз бергунга қадар кемани тарк қилишга улгурган командани қидириш ишлари олиб борилмоқда.

Фожиа сабаби

Нигерия йўлларида авариядан ва автомобиль фожиаларидан ҳар куни 25 га яқин киши ҳалок бўлмоқда ва 70 дан кўпроқ киши оғир шикастланмоқда. Кейинги йиллар мобайнида, деб уқтирилади Нигерия телевидениесининг махсус репортажида, йўл-транспорт кўнгилсиз ҳодисалари натижасида жабр кўрганлар сони кескин равишда кўпайди. Ҳайдовчиларнинг қора дори ва спиртли ичимликлар истеъмол қилиши — ана шундай ҳодисаларнинг асосий сабабларидан биридир.

Мамлакат маъмурлари, деб уқтирилади репортажда, йўлларда ҳаракат хавфсизлигини таъминлаш юзасидан қатъий чораларни кўрмоқда. Тезликни оширганлик, носоз транспорт воситаларини бошқарганлик ва кўча ҳаракати қоидаларини бузиш ҳоллари учун солинадиган жарима анча кўпайтирилди.

ФОЙДАЛИ ДАРАХТ

Ганада ва Ғарбий Африканинг бошқа мамлакатларида ўсадиган ёғли дарахтни ҳақиқий озиқ-овқат сандиғи, химия саноати учун хом ашё деб бежиз айтишмайди. Унинг мевалари хом ҳолида овқатга ишлатилади, уруғидан қимматбаҳо ўсимлик мойи олинади, қандолатчиликда қўлланилади. Ёғли дарахтнинг саноатда қўлланиши учун беқиёс имкониятлар мавжуд. Уруғини қоплаб турувчи юпқа парда ёғдан дорилар, махсус пластмасса тайёрлаш учун мой олинади. Баргларидан эса сифатли қора бўёқ тайёрланади.

Гана ҳукумати қишлоқ меҳнаткашларини ёғли дарахт майдонини кенгайтиришга даъват этмоқда. Бунинг учун Ганада барча шароитлар бор. Бу ерда Африкада ёввойи ҳолда ўсувчи ёғли дарахтлар жуда зич жойлашган. Бу дарахтнинг жони қаттиқ бўлади, ёнғинлардан сўнг ҳам гуркираб ўсаверади.

Югославиянинг Сараево шаҳрида XIV қишки Олимпиада ўйинлари давом этмоқда. Медаллар учун 49 мамлакат вакиллари баҳс юритяпти.

СУРАТДА: Сараево кўчалари.

ТАНЮГ — ТАСС фотоси.

Кучли портлаш

Япониянинг Токио кўрфазида турган «Хосю-Мару — 18» танкери ичида кучли портлаш рўй берган. Кўнгилсиз воқеа юз берган жойга келган қутқарувчилар кемадаги ёнғинни тугатишга ва унинг экипажи аъзоларидан кўпчилигини чиқариб олишга муваффақ бўлганлар. Бир денгизчи бедарак йўқолган деб эълон қилинган.

Александр Кононович КРАВЧЕНКО

Собир Раҳимов район партия комитети ҳузуридаги партия комиссиясининг раиси Александр Кононович Кравченко оғир касалликдан сўнг 1984 йил 11 февралда вафот этди.

А. К. Кравченко 1917 йил 23 майда Средневолжск ўлкасининг Бузулук уезди Любимовка қишлоғида ишчи оиласида туғилди.

У ўзининг меҳнат фаолиятини 1928 йилда дурадгорликдан бошлади. Бир неча йил давомида «Ударник Чирчикстроя» газетасининг мухбири бўлиб ишлади. 1939 йилда қишлоқ хўжалик машинасозлиги техникумини тугаллади.

А. К. Кравченко немис-фашист босқинчиларига қарши жангларда иштирок этди. Оғир ярalangандан кейин Совет Армияси сафидан демобилизация қилинди. 1947 йилгача комсомол ишида бўлди. 1949 йилда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги Олий партия мактабини тамомлади.

1949 йилдан ҳаётининг сўнгги кунларигача А. К. Кравченко партия ишида бўлди. 1951 йилдан 1957 йилгача Тошкент шаҳар Киров район партия комитетининг иккинчи секретари бўлиб ишлади. Шундан кейин Тошкент шаҳар партия комитети аппаратида инструктор, ташкилий бўлим мудирининг ўринбосари, ташкилий бўлим мудири бўлиб ишлади.

1970 йилдан буён А. К. Кравченко Ўзбекистон Компартияси Собир Раҳимов район комитети ҳузуридаги партия комиссиясининг раиси эди. У бир неча бор халқ депутатлари шаҳар ва район Советларининг депутатлигига сайланганди.

Комсомол, партия ва жамоат ишларининг барча соҳаларида А. К. Кравченко партия ишига чексиз садоқатини, ўзига хос бўлган қатъият ва принципиалликни, одамларни бирлаштириш ва уюштириш қобилиятини намойиш этди. У ўзининг партия ишидаги бой тажрибасини ёш ходимларга сидқидилдан ўргатарди. А. К. Кравченко ҳукуматимизнинг кўпгина мукофотлари билан тақдирланган эди.

Александр Кононович Кравченконинг ёрқин хотираси у билан ишлаган барча кишиларнинг қалбида абадий сақланади.

Бир группа ўртоқлари.

Редактор Ш.О.УБАЙДУЛЛАЕВ

РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА

ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ

МЕҲНАТ БЎЛИМИ

КАЛИНИНСК ВА КУРСК АТОМ ЭЛЕКТР СТАНЦИЯЛАРИ:

ССР Энергетика министрлигининг объектлари: «Волгоградгидрострой», «Куйбишевгидрострой», «Кузбассэнергострой» қурилишларида ишлаш учун бинокор касбидаги ёлғиз эркаклар ва хотин-қиз ишчиларни СССР Ўрмон саноати министрлиги ташкилотларига УЮШГАН ҲОЛДА

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Меҳнат шартномаси муддати — 2 йил.

АТОМ ЭЛЕКТР СТАНЦИЯЛАРИ ҚУРИЛИШИГА

ғишт терувчилар, дурадгорлар, бульдозерлар (С—100 ва ундан ортиқ) машинистлари, ЭО-4121, Д-155А—«Комацу» маркали экскаваторлар машинистлари, занжирли пневмо ғилдиракли, миноралари, тўрт оёқли ва темир йўл кранлари машинистлари; автокранчилар, арматурачилар, сувоқчи-бўёқчилар, темир-бетон ва металл конструкциялари монтажчилари, трубопроводлар монтажи бўйича слесарлар, контроль-ўлчов асбоблари ва автоматика слесарлари, электромонтажчилар, газ пайвандчилар ва электр пайвандловчилар, кошинкорлар, дурадгорлар, слесарь-ремонтчилар ва турли ишчилар керак.

Қурилиш ихтисослигига эга бўлмаган кишилар ўқув комбинатида ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда, шунингдек, ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқиш имкониятига эга бўладилар. Ўқиш муддати ойига 77 сўм стипендия тўлаш билан 3 ойдан 6 ойгача.

Қурилишларга қабул қилинган кишиларнинг аввалги турар жойи бўйича уй-жой бинолари ҳар қандай идорага қарашлигидан қатъий назар банд этилади.

Меҳнат ҳақи: ишбай, вақтбай—мукофотли, аккорд—мукофотли.

Қурилишда бир йил ва ундан ортиқ йиллар мобайнида ишлаган кишиларга иш стажига қараб узоқ йиллар мобайнида ишлаганлиги учун ойлик тариф ставкаси (қўшимча оклад)га 60 процентдан 150 процентгача бир йўла мукофот пули бериб турилади.

Барча ишчиларга махсус иш кийимлари берилади.

Ишга қабул қилинганлар иш жойларига ҳар ҳафтада жунатилади.

Ишга жойлашиш масалалари юзасидан қуйидаги адресга мурожаат этилсин: Тошкент шаҳри, Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 6-хона ва ишга жойлаштириш бўйича район пунктлари.

ЯНГИ МАГАЗИНГА ТАШРИФ БУЮРИШ ДОИМО ҚИЗИҚАРЛИ ВА ЁҚИМЛИДИР

КЕЛИНГ, БИЗ ҲАМ УЛАРДАН БИРИНИ КЎЗДАН КЕЧИРАЙЛИК — БУ «ТОШКЕНТ» САВДО ФИРМАСИНИНГ 1-МАГАЗИНИДИР.

(Ғ. Ғулом кўчаси, 23—В квартали, 41-уй).

Бу ерда газмоллар, трикотаж, буюмлар, кийим-кечак, пойабзал, рўмоллар, чарм-галантерея ва парфюмерия маҳсулотларини харид қилиш мумкин.

ТРИКОТАЖ — АСР КИЙИМИ

Мана ярим асрдан зиёд вақт ўтибдики, биз трикотаж маҳсулотларидан кийим киямиз. Улар аёллар, эркаклар ва болалар кийимларининг севимли турига айланган.

«Трикотаж» секциясида қишки ва баҳорги мавсум учун мўлжалланган аёллар ва болалар кўйлакларини, спорт костюмлари, болалар костюмлари (шим ва курткалар), пуловерлар ва эркаклар жакетларини сотиб олиш мумкин.

ҚАНДАЙ ПАЛЬТО АФЗАЛ?

Пальто ҳақида бир йил илгари айтилган фикрни такрорлаш мумкин: барча шакллари ҳам модабоп.

Ихчам, ёпишиб турадиган, шунингдек қуйи қисмига қараб кенгайтирилган шаклдаги пальтолар — ёшларга; бироз кенгроқ, бичими вертикал тарзда бажарилгани — энг аввало, ҳамма ёшдаги тўладан келган аёлларга мўлжалланган.

Кийим-кечаклар бўлимида — пўстинлар, мўйна ёқали аёллар пальтолари, эркаклар пальтолари, ўсмир ва қизлар учун пальтолар, аёллар кўйлаклари, эркаклар костюмлари мавжуд.

ТУРЛИ ГАЗМОЛЛАР ДОИМО КЕРАК

Баҳор ва ёз ойлари учун сизга нафис ва кўркам ипакни харид қилишни маслаҳат берамиз. Ундан тўрсимон, жимжимадор безаклар, йўрмадўзи гуллар, оборкаларга ва бурмаларга бой, нафис шаклдаги, енглари кенг, серҳашам юбкали замонавий модадаги костюмлар ва кўйлаклар тикиш мумкин.

Магазинда табиий ва ацетатли ипак газмолларнинг хилма-хил турлари мавжуд.

ҲАР ҚАНДАЙ АЁЛГА ГЎЗАЛЛИК БАХШ ЭТАДИ

Рўмол — энг қадимий, айни вақтда энг замонавий аёллар бош кийимидир.

Енгил, иссиқ ва юмшоқ рўмоллар сизни совуқ ҳавода фақат иситиб қолмай, балки кундалик ва байрам либосингизга энг яхши қўшимча бўлади.

Атторлик бўлимида — рўмолларнинг ёрқин рангли, жун ва ярим жундан ишланган турлари бор.

СУМКАСИЗ ИШ БИТМАЙДИ

Катта ва кичик, узун ва калта тасмали сумкалар доимо керак бўлади. Сумкани биз командировкага, магазинга, театр, кино ва меҳмонга бирга олиб борамиз.

Атторлик бўлимида сизга чет элларда ва мамлакатимизда ишланган узун ва калта тасмали сумкаларни тавсия этишади.

ШУ ЕРНИНГ ЎЗИДА

покриваллар, зонтлар, ёдгорлик буюмлари ҳам савдода мавжуд.

Оз-моз упа-элик ва бирор томчи духи аёллар ҳуснига-ҳусн қўшади.

Замонавий косметика кўзга яққол ташланмаслиги лозим. Унинг ишлатилишидан асосий мақсад юзга тиниқлик ва равшанлик бахш этишдан, ҳамда теридаги майда нуқсонларни яширишдан иборат.

Нафис майдаланган, нозик тароватли комплект шаклдаги упалар аёллар юзини жозибали қилибгина қолмай, терисини чанг ва шамолдан ҳимоя этади, эластиклик қобилиятини сақлайди.

Киприк учун тушь ва кўз қовоқлари бўёғи кўзларга алоҳида ифодалилик бахш этади, уларнинг рангини бўрттириб кўрсатади, киприкларнинг кўзга аниқ ташланишига ёрдам беради.

Нафис, ёқимли, жозибадор, нозик тароватли, тантанавор... Ҳар қанча васфини келтириб, қандай ўхшатиш топмайлик, уларнинг бари «Сардоникс», «Ноктюрн», «Лесной ландиш», «Сигнатюр» духиларига хосдир.

Декоратив косметика воситалари, духилар, одеколонлар, совға наборлари, юз терисини тиниқтирувчи ва озиқлантирувчи кремлар, атир совунлар — парфюмерия бўлимида кўплаб топилади.

«ТОШКЕНТ» САВДО ФИРМАСИНИНГ 1-МАГАЗИНИДА ЭРКАКЛАР, АЁЛЛАР ВА БОЛАЛАР ПОЙАБЗАЛЛАРИНИ, ЧЕТ ЭЛЛАРДА ЧИҚАРИЛГАН КАЛАВА ИПЛАР, ТЎР ПАРДАЛАР, ТЎРСИМОН БЕЗАКЛАР, ЭРКАКЛАР ШЛЯПАЛАРИ ВА БОЛАЛАР ҚУЛОҚЧИНЛАРИНИ СОТИБ ОЛИШ МУМКИН.

Магазин 10.00 дан 19.00 гача ишлайди, танаффус — 14 дан 15.00 гача, дам олиш куни — душанба.

Магазин адреси: Тошкент шаҳри, Ғ. Ғулом кўчаси, 23-В квартали, 41-уй (4, 9, 17-трамвайлар; 2, 18, 41, 54 автобусларнинг «30 поликлиника» бекати).

«ТОШКЕНТ» САВДО ФИРМАСИ (телефон 76-75-32).

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ (телефон 45-37-24).

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») —орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—ГСП. Ленин кўчаси, 41. Телефонлар: секретариат — 33-57-02; бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат — 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги—32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ—32-54-19; фан, мактаб, олий ўқув юртлари 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот — 33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари—32-53-32; хатлар — 32-29-70; эълонлар бўлими — 33-81-42; нашриёт диспетчери — 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

Р—12082. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонасида офсет усулида босилган. Тошкент шаҳри. Б-2015. ИНДЕКС 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12